EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 16. 7. 2025
COM(2025) 550 final

2025/0550 (COD)

Návrh

# NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

## ktorým sa zriaďuje program AgoraEU na roky 2028 – 2034 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/692 a nariadenie (EÚ) 2021/818

{SEC(2025) 547 final} - {SWD(2025) 550 final} - {SWD(2025) 551 final}

# DÔVODOVÁ SPRÁVA

## 1. KONTEXT NÁVRHU

### • Dôvody a ciele návrhu

EÚ je spoločenstvom hodnôt zakorenených v európskej histórii a identite a zakotvených v Zmluve o EÚ. Ako sa stanovuje v článku 2 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“), tieto hodnoty sú spoločné pre všetky členské štáty a zahŕňajú demokraciu, rešpektovanie ľudských práv, nediskrimináciu, rovnosť, zásadu právneho štátu a pluralizmus, pričom kultúrna rozmanitosť, sloboda prejavu vrátane slobody médií a umenia a pluralizmus sú zakotvené aj v Charte základných práv EÚ.

Účasť a angažovanosť občanov, transparentnosť a zodpovednosť pri rozhodovaní, ako aj dodržiavanie základných práv a zásada právneho štátu prispievajú k životaschopnosti európskej demokracie. Médiá zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore verejnej mienky a slobodnej diskusie. Audiovizuálny obsah a všetky ostatné formy umeleckého, kultúrneho a tvorivého prejavu vrátane kultúrneho dedičstva sú nevyhnutné pre rozmanitosť Európy a pre budovanie spoločenskej odolnosti a vzájomného porozumenia. Okrem ich vnútornej hodnoty a sociálneho vplyvu sú silnou hnacou silou udržateľného hospodárskeho rastu a konkurencieschopnosti, inovácií a zamestnanosti, ako aj mäkkej moci, na základe čoho sú nevyhnutné pre budúcnosť Európy.

Význam finančnej intervencie EÚ v týchto oblastiach spočíva v ich schopnosti podporovať inkluzívnu a participatívnu správu vecí verejných, uľahčovať informované a aktívne občianstvo, chrániť a presadzovať základné práva, presadzovať rovnosť a nediskrimináciu a oslavovať kultúrnu rozmanitosť a všetky druhy umeleckého prejavu. Prosperujúce kreatívne a mediálne odvetvia, audiovizuálny priemysel a bohatstvo kultúr a dedičstva Európy sú základom jej identity. Tieto oblasti politiky však čelia vážnym výzvam, ktoré si vyžadujú komplexnú reakciu Únie.

Hodnoty Únie sú predmetom vnútorných a vonkajších tlakov, ako sú výzvy týkajúce sa zásady právneho štátu, nerovnosti, diskriminácia, porušovanie základných práv, pokles dôvery v demokratické inštitúcie, ako aj oslabenie dôvery v demokratické procesy. Pretrvávajú štrukturálne nerovnosti, ako aj násilie a diskriminácia založená na pohlaví, rasovom alebo etnickom pôvode, náboženskom vyznaní alebo viere, zdravotnom postihnutí, veku alebo sexuálnej orientácii, ktoré sa často prejavujú rasizmom a inými formami neznášanlivosti. Tradičná úloha nezávislých organizácií občianskej spoločnosti pri vyvažovaní týchto trendov je medzitým ohrozená slabnutím finančnej a politickej podpory.

Európsky mediálny priemysel je majákom kvality a tvorivosti, ale v súčasnosti súperí o pozornosť občanov a spotrebiteľov s globálnymi online platformami. Šírenie audiovizuálneho obsahu v EÚ je naďalej roztrieštené na úrovni jednotlivých štátov a väčšinu tržieb za premietanie v kinách a tržieb z predplatného za stríming získavajú subjekty z krajín mimo EÚ. Hoci sa v súčasnej digitálnej kultúre výrazne presadilo odvetvie videohier (viac ako polovica obyvateľov EÚ pravidelne hráva videohry), na trhu s videohrami v Únii naďalej dominujú globálni konkurenti. A napokon integrita informačného priestoru je ohrozená šírením dezinformácií a nárastom zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania zo strany nepriateľských aktérov, ako je napríklad Rusko. Hrozby voči pluralite médií sú znásobené javmi, ako je koncentrácia vlastníctva médií. Spravodajským médiám zároveň klesajú príjmy z reklamy a predaja, keďže digitálni konkurenti získavajú čoraz väčší

podiel na príjmoch a formujú spotrebné návyky. V dôsledku všetkých týchto faktorov je životaschopnosť médií pod tlakom.

Kultúra a kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel v Únii sú takisto roztrieštené na úrovni jednotlivých štátov a jazykov, čo odráža našu bohatú rozmanitosť. To obmedzuje nadnárodnú umeleckú spoluprácu, dosah na publikum, vývoj inovatívnych postupov, ako aj odolnosť a potenciál konkurencieschopnosti týchto odvetví a posilnenie spoločenského blahobytu. Pre profesionálnych pracovníkov z oblasti kultúry a kreatívnych odvetví je náročné pracovať cezhranične a získať prístup k novým príležitostiam a trhom, čím sa prehlbuje geografická nerovnováha a znižuje sa šírenie európskych kultúrnych diel. Obmedzená cezhraničná mobilita a spolupráca bránia vytváraniu sietí, úsporám z rozsahu, združovaniu odborných znalostí a spoločnej tvorbe, teda všetkému tomu, čo je nevyhnutné na udržanie kariéry a silných kultúrnych a kreatívnych odvetví. Bohaté kultúrne dedičstvo Európy je medzitým ohrozené kombináciou rozpočtových obmedzení, zraniteľnosti voči znečisteniu, zmene klímy a prírodným katastrofám, ako aj zneužívaním alebo ničením.

A napokon spoločenské, kreatívne, kultúrne a mediálne odvetvia sú rovnako technologicky závislé a mohli by ťažiť zo spoločných činností. Ovplyvňujú ich finančné nedostatky, prekážky v prístupe k financiám, ťažkosti pri využívaní a zavádzaní aplikovaných inovácií, nedostatočné prispôsobenie sa novým súborom zručností a digitálna transformácia. Technologickí giganti z krajín mimo EÚ medzitým čoraz viac ovplyvňujú občianske, mediálne a kultúrne prostredie a formujú spotrebu obsahu pomocou algoritmických odporúčaní, automatizovanej distribúcie a obsahu generovaného umelou inteligenciou.

Ide o výzvy nadnárodného charakteru, ktoré nemožno účinne riešiť bez spoločných riešení, koordinácie, riadenia a podpory na úrovni EÚ. Akcie EÚ môžu pomôcť umožniť spoluprácu, budovanie kapacít a vzájomné učenie, ako aj optimalizovať a kombinovať potenciál týchto odvetví s cieľom prispieť k hospodárskemu rastu, spoločenskému rozvoju a ku kultúrnej rozmanitosti.

Podpora EÚ na riešenie výziev týkajúcich sa kultúry, médií a rovnosti, občanov, práv a hodnôt Únie sa v priebehu rokov poskytovala prostredníctvom rôznych programov financovania. Vo viacročnom finančnom rámci (ďalej len „VFR“) na roky 2021 – 2027 sa podporou kultúry, kultúrnych a kreatívnych odvetví a audiovizuálneho priemyslu zaoberal program **Kreatívna Európa** s cieľom ochraňovať, rozvíjať a podporovať európsku kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a dedičstvo a prispievať ku konkurencieschopnosti týchto odvetví, najmä audiovizuálneho odvetvia. Presadzovanie a ochrana práv a hodnôt Únie zakotvených v zmluvách, charte a v platnom medzinárodnom dohovore o ľudských právach boli pritom predovšetkým predmetom programu **Občania, rovnosť, práva a hodnoty**. Programom Občania, rovnosť, práva a hodnoty sa podporila práca na ochrane a presadzovaní hodnôt Únie vykonávaná organizáciami občianskej spoločnosti pôsobiacimi na európskej, celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, a to aj na najnižšej úrovni. Podpora Únie v niektorých oblastiach, ako sú spravodajské médiá a boj proti dezinformáciám, bola roztrieštená medzi rôzne programy. Medzisektorová vetva (podprogram) programu Kreatívna Európa zahŕňal špecifické akcie zamerané na pluralitu médií, gramotnosť a mediálnu spoluprácu, zatiaľ čo riadkom **multimediálnych akcií** sa podporilo poskytovanie informácií o témach EÚ. Boj proti dezinformáciám sa doteraz financoval prostredníctvom programu **Digitálna Európa**.

Cieľom návrhu VFR na roky 2028 – 2034 je riešiť „zložitosť, nedostatky a nepružnosť“, ktoré sú v súčasnosti prítomné v rozpočte EÚ, a poskytnúť rámec, ktorý je cielenejší, jednoduchší, s menším počtom programov, ktoré majú väčší vplyv. Z tohto dôvodu a s cieľom zvýšiť flexibilitu rozpočtu a jeho schopnosť reagovať na meniacu sa realitu a vznikajúce problémy je

účelom tohto návrhu zefektívniť intervenciu EÚ v oblastiach kultúry, médií a rovnosti, občanov, práv a hodnôt, pričom v príslušných prípadoch sa využijú prepojenia a synergie a zároveň sa bude rešpektovať osobitosť a špecifické potreby každej z týchto oblastí politiky.

V oblasti rovnosti, občanov, práv a hodnôt návrh prispeje k presadzovaniu demokracie a zásady právneho štátu, základných práv a rovnosti, zníženiu diskriminácie a k posilneniu postavenia občianskej spoločnosti. Nový program takisto prispeje k boju proti rodovo podmienenému násiliu, násiliu páchanému na deťoch a iných ohrozených skupinách. Okrem toho prispeje k posilneniu demokratickej odolnosti a účasti.

Médiá sú hnacou silou demokratických hodnôt, kultúrnej rozmanitosti a hospodárskeho rastu. Mediálny sektor zahŕňa okrem iného obsah, ako sú filmy, seriály, videohry, správy a informácie, imerzívna realita a multimédiá, ako aj služby vrátane premietania filmov v kinách, televízneho a rozhlasového vysielania, tlačených a online publikácií, online videí a podcastov. Aby bol audiovizuálny a mediálny priemysel spoločensky relevantný, musí byť odolný a konkurencieschopný. Návrhom sa podporí slobodný, konkurencieschopný a rozmanitý mediálny a audiovizuálny priestor. Na jednej strane sa ním posilní výroba, šírenie, využívanie duševného vlastníctva a spotreba audiovizuálnych diel a iných foriem mediálneho obsahu, napríklad hier. Na druhej strane návrh prispeje k ochrane životaschopnosti a plurality informačného trhu, najmä podporou spravodajských médií a nezávislosti médií, a to aj na regionálnej a miestnej úrovni. Prispeje aj k boju proti dezinformáciám, zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu.

Kultúra a kultúrne a kreatívne odvetvia sú pre Európu veľkým prínosom, pričom vysielajú obraz dynamického kontinentu na svetovej scéne. Prinášajú nám významy v rôznych médiách a v mnohých formátoch, pričom zahŕňajú okrem iného scénické umenie, literatúru a vydávanie kníh, hudbu a vizuálne umenie, hmotné i nehmotné kultúrne dedičstvo, architektúru, archívy, knižnice a múzeá, umelecké remeslá a dizajn. Intervencia EÚ v oblasti kultúry prispeje k zvýšeniu cezhraničnej kultúrnej tvorby a spolupráce, účasti na kultúrnom živote a dostupnosti rozmanitých európskych kultúrnych prejavov a k ochrane a zachovaniu kultúrneho dedičstva. Návrh takisto prispeje k zvýšeniu šírenia rozmanitých kultúrnych diel a mobility profesionálnych pracovníkov, ako aj k podpore inkluzívnosti a medzigeneračnej spravodlivosti prostredníctvom kultúry. A napokon sa ním posilní sociálny, hospodársky a vonkajší rozmer kultúrnych a kreatívnych odvetví.

Na záver, EÚ by mala podporovať synergie medzi mediálnou, kultúrnou a občianskou sférou, spájať verejné a súkromné subjekty, ako aj podporovať medzisektorovú spoluprácu a inovácie, a to s cieľom riešiť spoločné výzvy a prispievať k spoločenskej odolnosti a demokratickej účasti.

Na tomto základe bude finančná intervencia EÚ najlepším prostriedkom na posilnenie a rozšírenie existujúcich úspešných schém, na lepšie riešenie nadnárodných výziev a na odstránenie nedostatkov, ktoré nie je možné riešiť na úrovni členských štátov. Takisto sa ňou zabezpečí väčšia súdržnosť a lepšie zosúladenie regulačnej politiky a nástrojov financovania, ako aj vnútorných a vonkajších politík. Návrhom sa preto prispeje k posilneniu európskych spoločností, médií a kultúry, podporia sa hodnoty Únie a demokratická účasť a pomôže sa naplno rozvinúť potenciál Únie ako zdroja pokroku, udržateľného rozvoja a rastu.

Oblasti politiky, na ktoré sa vzťahuje tento právny návrh, sú pevne zakotvené v zmluvách EÚ, ktoré poskytujú právny základ pre akcie EÚ prostredníctvom programov financovania z prostriedkov Únie, a prispievajú k dlhodobým cieľom Únie. V návrhu sa ako dátum začatia uplatňovania stanovuje 1. január 2028.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

*Základné práva, hodnoty EÚ a demokracia*

Návrh je plne v súlade s **Chartou základných práv Európskej únie** a so všetkými príslušnými politickými a legislatívnymi rámcami EÚ v oblasti rovnosti a nediskriminácie. Prispieva aj k **stratégii Únia rovnosti**. Hlavnou ambíciou Európskej únie je zabezpečiť prostredníctvom medzisektorového prístupu so zapojením viacerých zainteresovaných strán, aby všetci ľudia bez ohľadu na rod, rasu, etnický pôvod, zdravotné postihnutie, sexuálnu orientáciu, vek, náboženské vyznanie alebo vieru mohli žiť bez diskriminácie a plne sa zúčastňovať na živote v spoločnosti.

Záväzok Európskej únie k rovnosti je zakotvený v mnohých kľúčových oznámeniach a akčných plánoch. V stratégii Európskej komisie pre rovnosť LGBTIQ osôb z roku 2020 a stratégii EÚ pre rodovú rovnosť z roku 2021 sa zdôrazňuje odhodlanie EÚ bojovať proti diskriminácii a presadzovať rovnosť vo všetkých aspektoch spoločnosti. Obe stratégie budú obnovené, keďže platnosť súčasných stratégií sa končí v roku 2025. Dopĺňa ich pripravovaná Stratégia EÚ proti rasizmu na roky 2026 – 2030, strategický rámec EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov (2020 – 2030), Stratégia v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 a stratégia EÚ v oblasti práv dieťaťa, stratégia EÚ pre boj proti antisemitizmu a podporu židovského života (2021 – 2030) a pracovná vetva zameraná na boj proti nenávisti voči moslimom. V tejto súvislosti je dôležitá aj pripravovaná stratégia pre medzigeneračnú spravodlivosť.

Prvý komplexný rámec EÚ pre demokraciu bol vytvorený prostredníctvom akčného plánu pre európsku demokraciu z roku 2020, balíka opatrení na posilnenie demokracie a ochranu integrity volieb z roku 2021 a balíka opatrení v oblasti obrany demokracie z roku 2023 v súčinnosti s plánom vonkajšej činnosti zameraným na ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2027. Medzi najnovšie právne predpisy v tejto súvislosti patrí nariadenie o transparentnosti politickej reklamy a právne predpisy EÚ na ochranu osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými nárokmi alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategické žaloby proti verejnej účasti“).

Cieľom pripravovaného **európskeho štítu na obranu demokracie** bude ďalej chrániť a posilňovať demokraciu a demokratickú odolnosť. Snahou bude riešiť zvyšujúce sa hrozby pre demokratické inštitúcie, systémy a procesy v EÚ a posilniť dôveru občanov v demokraciu a ich účasť na nej. Cieľom pripravovanej **stratégie EÚ pre občiansku spoločnosť** bude ďalej chrániť a posilňovať postavenie občianskej spoločnosti, čo bude jasným signálom uznania práce, ktorú občianska spoločnosť vykonáva, a jej príspevku k politikám EÚ.

*Mediálna a audiovizuálna oblasť*

Tento právny návrh vychádza aj z mediálneho a audiovizuálneho rámca EÚ, v ktorom sa regulácia, financovanie a politika navzájom účinne podporujú, čím sa uľahčuje demokratická diskusia, obohacuje naša kultúra a podporuje digitálna transformácia s konkurencieschopnými mediálnymi subjektmi EÚ.

Bude sprevádzať politiky jednotného trhu EÚ v audiovizuálnom a mediálnom odvetví a svojou koncepciou bude dopĺňať a posilňovať existujúce legislatívne nástroje. **Smernicou o audiovizuálnych mediálnych službách** sa stanovil spoločný regulačný rámec pre audiovizuálne mediálne služby v celej EÚ vrátane ustanovení, ako je podpora európskych a nezávislých diel, ochrana maloletých a regulácia audiovizuálnej reklamy. Spoločne so smernicou o audiovizuálnych mediálnych službách sa navrhovaným programom posilní

schopnosť európskych audiovizuálnych subjektov financovať, vyrábať a šíriť diela, ktoré môžu získať dostatočnú viditeľnosť na rôznych dostupných médiách a ktoré sú príťažlivé pre publikum na čoraz otvorenejšom a konkurenčnejšom trhu v rámci Európy aj mimo nej.

Nedávno prijatým **európskym aktom o slobode médií** sa zabezpečujú záruky slobody a plurality médií vrátane ochrany pred politickým zasahovaním, zvýšená transparentnosť vlastníctva médií a povinnosti týkajúce sa nezávislosti verejnoprávnych médií. Navrhovaný program doplní európsky akt o slobode médií poskytovaním finančnej podpory spravodajským médiám a posilnením redakčnej nezávislosti.

Bude takisto vychádzať z kódexu správania pre boj proti nenávistným prejavom online, **akčného plánu proti dezinformáciám z roku 2018** a **kódexu správania proti šíreniu dezinformácií**, ktorý bol nedávno začlenený do koregulačného rámca **aktu o digitálnych službách**, a to prostredníctvom zvyšovania mediálnej gramotnosti a posilňovania situačnej informovanosti o online informačnom priestore vo všetkých členských štátoch.

*Kultúra*

Pokiaľ ide o kultúru, kultúrne dedičstvo a kultúrne a kreatívne odvetvia, táto iniciatíva bude sprevádzať pripravovaný **Kultúrny kompas pre Európu**, ktorý má byť strategickým politickým prístupom zameraným na začlenenie kultúry a kultúrnych a kreatívnych odvetví do všeobecných politických cieľov Únie a na usmerňovanie a využívanie ich rozmanitých rozmerov.

Iniciatíva vychádza z viacerých kľúčových politických iniciatív vrátane **európskej stratégie pre kultúru**, **pracovných plánov Rady pre kultúru**, **stratégie EÚ pre medzinárodné vzťahy v oblasti kultúry** a **európskeho akčného rámca pre kultúrne dedičstvo**, z ktorých sa všetky zasadzujú za posilnenie úlohy kultúry a kultúrnych a kreatívnych odvetví v ďalšom sociálnom, hospodárskom a medzinárodnom rozvoji našej Únie. Je v súlade s európskymi iniciatívami, ako je **Nový európsky Bauhaus**, akcia **Európske hlavné mestá kultúry** a akcia na podporu **značky „Európske dedičstvo“**. Je tiež v súlade s Rímskou deklaráciou z marca 2017, v ktorej členské štáty a inštitúcie EÚ predpokladajú Úniu, „v ktorej majú občania nové príležitosti na kultúrny, sociálny a hospodársky rast […]; [Úniu], ktorá chráni naše kultúrne dedičstvo a podporuje kultúrnu rôznorodosť“.

Okrem toho je v súlade s oznámením Komisie o posilňovaní európskej identity vzdelávaním a kultúrou, v ktorom sa uvádza, že je v spoločnom záujme všetkých členských štátov, „aby využili plný potenciál vzdelávania a kultúry ako hybných síl pre tvorbu pracovných miest, hospodárskeho rastu, sociálnu spravodlivosť či aktívne občianstvo a príležitosti na zažívanie európskej identity v celej jej rozmanitosti“. Iniciatíva je zároveň v súlade s **Dohovorom UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov z roku 2005**, ktorého zmluvnými stranami sú Únia a jej členské štáty.

A napokon je potrebné túto iniciatívu vnímať v kontexte pripravovanej stratégie EÚ pre udržateľný cestovný ruch, ktorej cieľom je okrem iného podporovať návštevníkov pri objavovaní menej známych kultúrnych trás a pamiatok v celej Európe, a tým posilniť hospodársky rozvoj a podporiť miestne pracovné miesta.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Iniciatíva je v súlade so všeobecnými politickými prioritami Komisie na roky 2024 – 2029, konkrétne v oblasti 1. podpory ľudí, posilnenia našich spoločností a nášho sociálneho modelu;

2. ochrany našej demokracie a presadzovania našich hodnôt; 3. udržateľnej prosperity a konkurencieschopnosti Európy a 4. globálnej Európy.

*Súlad s politikami na podporu ľudí, posilnenie našich spoločností a nášho sociálneho modelu*

V kontexte viacročného finančného rámca (2028 – 2034) sa budú podporovať synergie medzi iniciatívami zameranými na médiá, kultúru, rovnosť, práva a hodnoty a budúcimi intervenciami v oblasti zručností, vzdelávania, sociálneho začlenenia, solidarity, medzigeneračnej spravodlivosti, mládeže a sociálnej a územnej súdržnosti. Tieto synergie, napríklad v oblasti mediálnej gramotnosti, digitálnych zručností, občianskej angažovanosti, občianskeho vzdelávania, rozvoja zručností a začlenenia prostredníctvom tvorivosti a umenia, sa budú podporovať v súlade s cieľmi stratégie EÚ pre mládež a správy o občianstve EÚ. Prostredníctvom iniciatívy sa takisto môžu hľadať synergie a komplementárnosť s budúcimi intervenciami v rámci zdieľaného riadenia zameranými na posilnenie sociálnej a územnej súdržnosti v rámci EÚ.

Iniciatíva dopĺňa niektoré iniciatívy na podporu zásad Európskeho piliera sociálnych práv, a to aj prostredníctvom politík zamestnanosti a sociálnych politík, ako aj zásad Európskej záruky pre deti. Zahŕňa to presadzovanie rovnakého prístupu k právam a podporu rozmanitosti, a to aj na regionálnej a miestnej úrovni, ako prostriedku na podporu sociálneho začlenenia a spravodlivých trhov práce a na riešenie chudoby detí. Kultúra a médiá ako kľúčoví aktéri pri formovaní verejnej diskusie a podpore demokratickej angažovanosti majú zásadný význam pri budovaní inkluzívnych a odolných spoločností. V kontexte **únie zručností** táto iniciatíva aktívne prispeje k zvyšovaniu úrovne zručností a k rekvalifikácii profesionálnych pracovníkov v kultúrnom a kreatívnom priemysle a podporí sa ňou ich adaptabilita v súvislosti s digitálnou a so zelenou transformáciou a so zmenami na trhu práce. Posilňovaním konkurencieschopnosti kultúrnych a kreatívnych odvetví je program navyše priaznivo naklonený vytváraniu pracovných miest v tomto priemysle. Iniciatívou sa zároveň posilní budovanie kapacít organizácií občianskej spoločnosti pôsobiacich v oblasti rovnosti, práv a hodnôt.

Vzhľadom na rastúce riziká spojené s prírodnými nebezpečenstvami, núdzovými zdravotnými situáciami, technologickými haváriami, vyvíjajúcimi sa bezpečnostnými hrozbami a inými narušeniami sa vďaka tejto iniciatíve zvýši odolnosť životne dôležitých spoločenských funkcií a vybuduje sa odolnejšia, bezpečnejšia a pripravenejšia Únia, a to v súlade s cieľmi **Stratégie únie pripravenosti**.

*Súlad s politikami v oblasti spravodlivosti*

Zosúladenie politík v oblasti spravodlivosti a zásady právneho štátu vytvára pevný rámec, ktorým sa zabezpečuje zodpovednosť, podporuje sa právna súdržnosť medzi členskými štátmi a v rámci nich a chránia sa základné práva, čím sa posilňuje dôvera a spolupráca v rámci Únie. Vzťah medzi základnými právami a politikami v oblasti spravodlivosti je kľúčový pri formovaní spravodlivých a rovnoprávnych spoločností. Základnými právami – od práva na spravodlivý proces cez ochranu pred diskrimináciou až po ochranu súkromia – sa vymedzujú základné normy, ktoré musia justičné systémy presadzovať, a abstraktné zásady sa vďaka nim premietajú do konkrétnych právnych opatrení a postupov. Napríklad antidiskriminačnými právnymi predpismi sa presadzuje zásada rovnosti pred zákonom.

Synergiou medzi základnými právami a politikami v oblasti spravodlivosti sa teda zabezpečuje, že právne systémy nielen zabraňujú zneužívaniu, ale aj aktívne podporujú dôstojnosť, rovnosť a slobodu. Táto synergia je nevyhnutná na budovanie dôvery verejnosti v právne inštitúcie, na podporu sociálnej súdržnosti a v konečnom dôsledku na zabezpečenie

dostupnosti a zmysluplnosti spravodlivosti pre všetkých. Na tento účel sa v kontexte viacročného finančného rámca (2028 – 2034) podporia synergie medzi týmto programom a budúcim programom Spravodlivosť.

*Súlad s politikami pre jednotný trh a konkurencieschopnosť*

Iniciatíva prispeje ku konkurencieschopnosti médií, audiovizuálneho odvetvia a kultúrnych a kreatívnych odvetví a doplní tak politický rámec EÚ v oblasti priemyselnej politiky a hospodárskej konkurencieschopnosti. Vychádza najmä zo správy o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti z roku 2024, v ktorej sa uplatňuje ekosystémový prístup s cieľom posilniť odolnosť a strategickú autonómiu kľúčových priemyselných odvetví vrátane kultúrneho a kreatívneho priemyslu. Odrážajú sa v nej aj ciele Kompasu konkurencieschopnosti, ktorým sa stanovujú jasné referenčné hodnoty na zlepšenie dlhodobej produktivity a odolnosti EÚ a na podporu inovácií.

Iniciatíva navyše súvisí s oznámením Komisie s názvom Stratégia pre MSP pre udržateľnú a digitálnu Európu z roku 2020, ktorého cieľom je využiť silu európskych MSP, aby viedli dvojakú transformáciu, a to na základe troch pilierov: budovanie kapacít a podpora, zníženie regulačnej záťaže a zlepšenie prístupu na trh a zlepšenie prístupu k financovaniu. Iniciatíva takisto prispieva k novej stratégii Európskej komisie pre úniu úspor a investícií, ktorej cieľom je zlepšiť finančné príležitosti pre podniky.

Výskum a inovácie sú nevyhnutné pre rozvoj inkluzívnych kultúrnych, kreatívnych a mediálnych systémov založených na právach. Touto iniciatívou sa posilnia synergie s budúcim rámcovým programom pre výskum a inovácie a budúcim Európskym fondom pre konkurencieschopnosť. Druhý uvedený nástroj zahŕňa podporu multidisciplinárneho výskumu na rôzne témy vrátane demokracie, hodnôt, rovnosti a dezinformácií, ale aj digitálnych a priemyselných tém úzko spojených s kultúrnymi a kreatívnymi odvetviami a kultúrnym dedičstvom. Bude potrebné zlepšiť synergie a komplementárnosť, aby sa posilnil európsky výskumný ekosystém a aby kultúrne a kreatívne odvetvia a občianska spoločnosť mohli v plnej miere ťažiť z pokroku v oblasti európskeho výskumu a inovácií. Program tak prispeje k využívaniu výsledkov výskumných a inovačných akcií financovaných z rámcového programu pre výskum.

Návrh navyše prispieva k riešeniu digitálnej transformácie Európy, a to v súlade s cieľmi Digitálneho desaťročia do roku 2030. Doplní ho tým, že podporí akcie, ktorými sa posilňuje digitálna pripravenosť, rozvoj zručností a aplikované inovácie v spoločenskom, kultúrnom a mediálnom sektore, napr. Akčný plán pre kontinent umelej inteligencie a stratégiu využívania umelej inteligencie. Bude takisto dopĺňať existujúce nariadenia, ako je akt o digitálnych službách, akt o digitálnych trhoch a akt o umelej inteligencii, a to zvýšením prístupu k audiovizuálnemu a mediálnemu obsahu, posilnením mediálnej gramotnosti, podporou spravodlivej hospodárskej súťaže a platformovo neutrálneho prístupu k divákom. Cezhraničnou spoluprácou a dostupnosťou audiovizuálneho obsahu by sa takisto posilnila interoperabilita digitálnych produktov.

*Súlad s politikami pre globálnu Európu*

Navrhovaný program bude po prijatí dopĺňať akcie financované prostredníctvom vonkajších činností Únie. Napríklad tým, že sa v rámci neho budú presadzovať kultúrne výmeny a podporovať kreatívny priemysel, médiá a audiovizuálny obsah Únie na celom svete, a to aj prostredníctvom medzinárodnej spolupráce, sa otvoria nové trhy, prilákajú sa svetové talenty a zvýši sa vplyv i príťažlivosť EÚ na svetovej scéne. Budúca intervencia bude zahŕňať účasť

tretích krajín na programe a podporu medzinárodnej spolupráce, čo umožní synergie s politikami EÚ v oblasti vonkajšej činnosti.

## 2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

### • Právny základ

Návrh vychádza z článku 19 ods. 2, článku 21 ods. 2, článku 24, článku 167 ods. 5, článku 168 ods. 5 a článku 173 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) s cieľom komplexne dosiahnuť všeobecné ciele programu.

V **článku 19 ods. 2 ZFEÚ** sa stanovuje prijatie motivačných opatrení na podporu činnosti členských štátov v boji proti diskriminácii založenej na pohlaví, rasovom alebo etnickom pôvode, náboženskom vyznaní alebo viere, zdravotnom postihnutí, veku alebo sexuálnej orientácii.

Demokratická angažovanosť, občianska participácia a podpora občianskej spoločnosti sú základnými stavebnými kameňmi pojmu občianstvo Únie. Predstavujú kľúčové faktory a uľahčujúce prostriedky, pokiaľ ide o právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať v Únii.

V **článku 21 ods. 2 ZFEÚ** sa stanovujú opatrenia Únie na uľahčenie výkonu práv občanov slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov. Tento článok sa môže vzťahovať aj na akcie zamerané na informovanie občanov a orgánov o volebných právach občanov s pobytom v inom členskom štáte, pretože v praxi takisto uľahčujú výkon práva občana na slobodný pohyb a pobyt.

V **článku 24 ZFEÚ** sa Európskemu parlamentu a Rade ukladá povinnosť prijať ustanovenia o postupoch a podmienkach predloženia iniciatívy občanov v zmysle článku 11 Zmluvy o EÚ. Stalo sa tak prijatím nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788[1]. Program by mal podporovať financovanie technickej a organizačnej podpory vykonávania uvedeného nariadenia, čím by sa podporil výkon práva občanov začať a podporovať európske iniciatívy občanov. Uvedené právo spolu s ostatnými právami stanovenými v článku 24 ZFEÚ zabezpečuje priamu účasť občanov na demokratickom živote Únie.

V **článku 167 ods. 5 ZFEÚ** sa Únia poveruje úlohou prijímať podporné opatrenia s cieľom prispievať k rozkvetu kultúr členských štátov a zároveň rešpektovať ich národnú a regionálnu rozmanitosť, zdôrazňujúc pritom spoločné kultúrne dedičstvo. Akciami Únie sa podporuje spolupráca medzi členskými štátmi a dopĺňajú sa ich činnosti v oblastiach, ako je zlepšovanie vedomostí a šírenie kultúry a histórie európskych národov a zachovanie a ochrana kultúrneho dedičstva európskeho významu.

V **článku 168 ods. 5 ZFEÚ** sa stanovuje právny základ pre prijatie motivačných opatrení určených na ochranu a zlepšenie ľudského zdravia. Násilie vrátane násilia páchaného na deťoch a ženách predstavuje nebezpečenstvo pre telesné a duševné zdravie. Deti sú zraniteľní občania a potrebujú zvýšenú úroveň ochrany proti týmto nebezpečenstvám, ktoré často zahŕňajú cezhraničné hrozby. Násilie páchané na ženách takisto predstavuje závažnú hrozbu pre telesné a duševné zdravie obetí, ktoré potrebujú vysokú úroveň ochrany.

V **článku 173 ods. 3 ZFEÚ** sa uvádza, že Únia môže rozhodnúť o špecifických opatreniach na podporu činností vykonávaných členskými štátmi s cieľom zabezpečiť existenciu

[1] Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 55 – 81.

podmienok potrebných pre konkurencieschopnosť priemyslu Únie vrátane prijatia krokov na podporu prostredia, ktoré je priaznivé pre vytváranie a rozvoj podnikov.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Podpora a ochrana kultúry, médií a hodnôt Únie si vyžaduje nadnárodnú spoluprácu a koordinované úsilie presahujúce hranice jednotlivých štátov. Ide o oblasti, pri ktorých je pre zložitosť výziev ťažké, aby ich členské štáty uspokojivo riešili samostatne. Koordinované akcie na úrovni EÚ umožňujú súdržnejšie a účinnejšie reakcie na riešenie nadnárodných a spoločných výziev, ktoré spomaľujú pokrok, a umožňuje systémový vplyv prostredníctvom identifikácie a riešenia štrukturálnych nedostatkov, ktoré nie sú pre členské štáty prioritou. Rozpočet EÚ zohráva kľúčovú úlohu pri umožňovaní týchto kolektívnych reakcií. Takýto prístup takisto zabezpečuje väčšiu súdržnosť medzi vnútornými politikami a presadzovaním hodnôt a medzinárodných noriem Únie v zahraničí.

Vzhľadom na rozsah a účinky navrhovaného programu prinášajú akcie na úrovni Únie pridanú hodnotu, pretože členské štáty konajúce samostatne nemôžu uspokojivo dosiahnuť tieto cele. Napríklad sa ním posilňuje zmysel pre občianstvo EÚ a vzájomné porozumenie tým, že sa uľahčujú cezhraničné činnosti, ktoré podporujú občiansku angažovanosť, solidaritu a širšiu účasť na kultúrnom živote a v médiách. Takisto sa ním zabezpečujú jednotné a vysoké normy v celej EÚ a účinné uplatňovanie práv zakotvených v právnych predpisoch EÚ vo všetkých členských štátoch, čo je nevyhnutné na ochranu občanov EÚ. Akcie EÚ navyše posilňujú jednotný trh tým, že podporujú spravodlivý prístup a mobilitu a zároveň umožňujú efektívnejšie plnenie cieľov prostredníctvom koordinovaných rámcov a rozsiahlejších spoločných projektov. Riešením roztrieštenosti, podporou spolupráce medzi členskými štátmi a združovaním zdrojov na úrovni EÚ táto iniciatíva zabezpečuje, aby kreatívny priemysel, audiovizuálne a mediálne spoločnosti a tvorcovia mohli plne využívať výhody jednotného trhu. Zlepšuje sa ňou prístup k rôznorodému kultúrnemu a tvorivému obsahu, podporuje sa pluralita médií a zvyšuje konkurencieschopnosť európskeho audiovizuálneho priemyslu.

Pridanú hodnotu financovania z prostriedkov EÚ v týchto oblastiach politiky zdôraznila veľká väčšina respondentov otvorenej verejnej konzultácie, ktorú uskutočnila Komisia v súvislosti s novými programami EÚ (pozri ďalej).

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality, pretože neprekračuje minimum nevyhnutné na dosiahnutie uvedených cieľov na úrovni EÚ ani rámec potrebný na tieto účely.

- **Výber nástroja**

Nový program AgoraEU vychádza predovšetkým z programu Kreatívna Európa (2021 – 2027), programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty (2021 – 2027) a z existujúcich prednostných rozpočtových riadkov a spája finančnú podporu EÚ na udržanie kultúry, médií a hodnôt Únie. Novým nástrojom sa zohľadňujú špecifiká jednotlivých odvetví, ich rôzne cieľové skupiny a osobitné potreby, pričom sa zabezpečujú synergie a komplementárnosť.

## 3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Komisia zohľadnila výsledky záverečného hodnotenia programu Kreatívna Európa na obdobie 2014 – 2020 a priebežného záverečného hodnotenia programu Kreatívna Európa na

obdobie 2021 – 2027, ako aj výsledky priebežného hodnotenia programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty a záverečných hodnotení programu „Európa pre občanov“ a programu Práva, rovnosť a občania, ktoré sa vykonali v rokoch 2023 – 2025.

V týchto hodnoteniach sa posudzovala výkonnosť programov na základe ich účinnosti, efektívnosti, relevantnosti, súdržnosti, udržateľnosti a pridanej hodnoty EÚ.

Z výsledkov týchto hodnotení vyplýva, že existujúce programy vo veľkej miere splnili svoje politické ciele a poskytli pridanú hodnotu EÚ, pričom sa nimi poukázalo na oblasti, ktoré je potrebné zlepšiť z hľadiska koncepcie.

V hodnotení programu **Kreatívna Európa** sa zdôrazňuje príspevok programu k všeobecnému cieľu podpory kultúrnej a jazykovej rozmanitosti a kultúrneho dedičstva prostredníctvom zvýšenia prístupu ľudí k rôznorodému obsahu pochádzajúcemu najmä spoza hraníc jednotlivých štátov a k cieľu konkurencieschopnosti prostredníctvom pomoci poskytnutej audiovizuálnym a iným kreatívnym a kultúrnym prevádzkovateľom na zlepšenie ich zručností a ich rozšírenie na európskej úrovni. Program má jedinečné postavenie ako jediný zdroj financovania nadnárodnej spolupráce, výmeny osvedčených postupov, šírenia a mobility v týchto odvetviach.

V priebežnom hodnotení **programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty** sa potvrdilo, že program zaberá inak zväčša prázdne miesto v rámci financovania v oblasti hodnôt a základných práv, a to ako špecializovaný nástroj EÚ na ochranu a podporu základných práv, rovnosti a nediskriminácie, demokracie a právneho štátu v Európe. V hodnotení sa preukázala aj kľúčová úloha, ktorú program zohral pri podpore organizácií občianskej spoločnosti, ktoré sa zaoberajú právami a hodnotami, vrátane tých na najnižšej úrovni, ktorým často chýbajú iné zdroje financovania a formy podpory.

Hodnotením **riadku multimediálnych akcií** (2021 – 2023) sa potvrdzuje, že bol účinný pri posilňovaní spravodajstva zameraného na záležitosti EÚ z európskej perspektívy. Týmito akciami sa podporila produkcia veľkého množstva pôvodného obsahu, čím sa dosiahol pozoruhodný dosah na publikum.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Verejná konzultácia bola podkladom pre posúdenie vplyvu programov EÚ v oblastiach cezhraničného vzdelávania, mládeže, kultúry, médií, hodnôt a občianskej spoločnosti v rámci VFR po roku 2027. Uskutočnila sa v období od 12. februára do 7. mája 2025. V rámci konzultácie sa získalo celkovo 5 845 platných odpovedí.

Z odpovedí vyplynulo jasné potvrdenie trvalej úlohy EÚ pri posilňovaní cezhraničnej spolupráce a podpore kultúry, médií, demokracie a základných práv. Napríklad podiely respondentov, ktorí považovali za „veľmi dôležité“ alebo „dôležité“ „chrániť demokraciu a demokratické normy“, „podporovať dodržiavanie základných práv (vrátane práv detí a žien)“, „podporovať nezávislosť a pluralitu médií, bojovať proti dezinformáciám“ a „podporovať kultúrnu a tvorivú rozmanitosť“, boli 91 %, 88 %, 85 % a 78 %.

Odpoveďami na verejnú konzultáciu sa takisto potvrdilo, že financovanie z prostriedkov EÚ predstavuje pridanú hodnotu v porovnaní s financovaním na celoštátnej, miestnej alebo regionálnej úrovni v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje. Napríklad 66 % respondentov sa domnieva, že „ochrana demokracie a presadzovanie demokratických noriem“ je oblasť, v ktorej financovanie z prostriedkov EÚ prináša významnú pridanú hodnotu. Takmer dve tretiny respondentov uviedli podporu audiovizuálneho a mediálneho odvetvia ako „dôležitý“ cieľ politiky. A napokon približne 80 % respondentov vidí pridanú hodnotu v tom, že

finančné prostriedky EÚ idú na „podporu kultúrnej a jazykovej rozmanitosti“ a „podporu a zachovanie kultúrneho dedičstva a európskej pamäti“, a 74 % ju vidí v tom, že prostriedky idú na „zabezpečenie širokého prístupu ku kultúre a kultúrnemu dedičstvu“.

Respondenti, ktorí mali zhodnotiť prekážky brániace úplnému plneniu cieľov rozpočtu EÚ v oblastiach politiky, vo všeobecnosti uvítali, že sa Komisia zameriava na väčšiu efektívnosť financovania, ale nie na úkor „identity“ a „dôvery“, čím sa zachováva tematická jasnosť a zodpovednosť zainteresovaných strán.

Z kvantitatívnych výsledkov vyplýva, že najčastejšie uvádzanými prekážkami vo všetkých skupinách boli administratívna záťaž (označilo ju 51 % občanov a 56 % organizácií) a zložité pravidlá súladu pre jednotlivé fondy (49 % občanov a 52 % organizácií). Tieto problémy odrážajú nielen obavy z regulačnej zložitosti, ale aj z roztrieštenosti medzi nástrojmi a neefektívnosti pri plnení. Medzi ďalšie prekážky patril nedostatok flexibility pri prerozdeľovaní zdrojov v reakcii na vznikajúce potreby (45 % občanov a 50 % organizácií), oneskorenia pri realizácii programu a vyplácaní finančných prostriedkov a nedostatočná komunikácia alebo nejasnosti o možnostiach financovania. Najmä orgány verejnej moci a mimovládne organizácie zdôrazňovali oneskorenia ako zdroj zníženého vplyvu a miestnej dôveryhodnosti.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Návrh bol vypracovaný na základe externých správ a hodnotení.

Vychádza z množstva štúdií a správ, napríklad od Európskeho parlamentu, Agentúry EÚ pre základné práva a Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť, v ktorých sa poukazuje na rastúce a závažné výzvy, ktoré sú skúškou pre základné práva a hodnoty v EÚ, ako aj odolnosť našich demokratických inštitúcií[2].

V mediálnej a audiovizuálnej oblasti sa opieral o závery Výhľadu európskeho mediálneho priemyslu z roku 2023[3], v ktorom sa poskytli cenné poznatky o štrukturálnych výzvach mediálneho a audiovizuálneho priemyslu (vrátane herného priemyslu). Mediálne spoločnosti v EÚ sú pod rastúcim tlakom globálnych konkurentov v boji o pozornosť používateľov a príjmy. Spotrebiteľské výdavky a spotreba médií od pandémie ochorenia COVID-19 stagnujú, pričom digitálne platformy zhromažďujú viac obsahu a získavajú viac príjmov z reklamy než tradičné médiá. Tieto odvetvia takisto bojujú s vysokými nákladmi na prijatie technológií, obmedzenými súkromnými investíciami a veľkou závislosťou od technológií z krajín mimo EÚ. V správe sa navyše odhalilo, že v EÚ je cezhraničné šírenie audiovizuálnych diel obmedzené, čo brzdí potenciál daného odvetvia. Životaschopnosť spravodajských médií je medzitým čoraz viac ohrozená v dôsledku klesajúcich príjmov, znižujúcej sa zamestnanosti a obmedzenej dôvery spotrebiteľov.

V oblasti kultúrnych a kreatívnych odvetví návrh vychádza z tematických stretnutí, zo zistení nezávislých štúdií, záverov Rady[4], z uznesení Európskeho parlamentu[5], hodnotenia akcie na

---

[2] Vrátane EP 2021/2103(INI) o zmenšujúcom sa priestore pre občiansku spoločnosť v Európe, správy agentúry FRA s názvom Ochrana občianskej spoločnosti – aktualizácia z roku 2023, indexu rodovej rovnosti EIGE 2024: Boj proti násiliu páchanému na ženách, boj proti rodovým nerovnostiam.

[3] Druhé vydanie výhľadu mediálneho priemyslu bude uverejnené v júli 2025.

[4] Konkrétne ide o závery Rady z mája 2025 o podpore mladých umelcov a profesionálov v kultúrnych a kreatívnych odvetviach na začiatku ich kariéry, závery Rady z novembra 2024 o zlepšení a podpore prístupu ku kultúre, závery Rady z mája 2024 o posilnení postavenia kultúrnych a kreatívnych odvetví

podporu značky „Európske dedičstvo“[6] a z prvého priebežného hodnotenia akcie Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 – 2033[7], ako aj z odporúčaní expertov členských štátov v súvislosti s otvorenou metódou koordinácie v oblasti kultúry[8]. V týchto rôznych zdrojoch sa zdôrazňuje pretrvávajúci význam vetvy Kultúra v rámci programu Kreatívna Európa a zároveň sa poukazuje na oblasti, v ktorých je potrebné zlepšenie, a to najmä v súvislosti s digitálnou a so zelenou transformáciou a s prudkým nárastom umelej inteligencie, pracovnými podmienkami umelcov a profesionálnych pracovníkov z oblasti kultúry a kreatívnych odvetví, ako aj s medzinárodným kontextom.

- **Posúdenie vplyvu**

Tento návrh bol predmetom posúdenia vplyvu. Útvary Komisie preskúmali niekoľko alternatívnych možností politiky na riešenie výziev príslušných odvetví a určili, ktorá možnosť lepšie vyhovuje oblastiam politiky a prioritám Komisie. Jednotlivé možnosti sa navzájom vylučovali. Jednou z možností bolo pokračovať v existujúcich programoch Kreatívna Európa a Občania, rovnosť, práva a hodnoty ako v samostatných programoch, pričom by sa zaviedli určité postupné zlepšenia. Druhá možnosť spočívala v spojení programov zameraných na ochranu hodnôt, médií a kultúry Únie. Treťou možnosťou bola úplná integrácia politík, na ktoré sa dnes vzťahujú programy Občania, rovnosť, práva a hodnoty a Kreatívna Európa, do jedného nástroja spolu s politikami, na ktoré sa vzťahuje program Erasmus+ a Európsky zbor solidarity.

Uvažovalo sa aj o iných alternatívach, ale boli zamietnuté už v počiatočnej fáze. Jednou z nich bolo ukončenie financovania z prostriedkov EÚ v oblastiach, na ktoré sa v súčasnosti vzťahujú programy Občania, rovnosť, práva a hodnoty a Kreatívna Európa, ale táto možnosť bola zamietnutá vzhľadom na dôležitosť problémov, ktoré ovplyvňujú príslušné odvetvia, význam, ktorý sa týmto politikám pripisuje v politických usmerneniach, a posúdenie pokračujúceho významu a pridanej hodnoty intervencie v podobe financovania z prostriedkov EÚ, ktoré sa opiera o príslušné strednodobé hodnotenia. Možnosť alternatívneho zlúčenia programov (napr. len vetva MEDIA z programu Kreatívna Európa s programom Občania, rovnosť, práva a hodnoty) bola takisto zamietnutá v počiatočnej fáze, pretože by účinne

---

prostredníctvom rozvoja publika založeného na údajoch a závery Rady z mája 2023 o ohrozených a vysídlených umelcoch.

5 Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. januára 2024 o kultúrnej rozmanitosti a podmienkach pre autorov na európskom trhu streamovania hudby [2023/2054(INI)], uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2024 o vykonávaní programu Kreatívna Európa na roky 2021 – 2027 [2023/2003(INI)], uznesenie Európskeho parlamentu z 21. novembra 2023 s odporúčaniami pre Komisiu o rámci EÚ pre sociálnu a profesijnú situáciu umelcov a pracovníkov v kultúrnych a kreatívnych odvetviach [2023/2051(INI)], uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. septembra 2023 o budúcnosti európskeho knižného sektora [2023/2053(INI)], uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. decembra 2022 o vykonávaní Novej európskej stratégie pre kultúru a stratégie EÚ pre medzinárodné vzťahy v oblasti kultúry [2022/2047(INI)], uznesenie Európskeho parlamentu z 20. októbra 2021 o situácii umelcov a kultúrnej obnove v EÚ [2020/2261(INI)].

6 Hodnotenie akcie na podporu značky „Európske dedičstvo“ za roky 2018 – 2024, ktoré pre Európsku komisiu vykonalo výskumné centrum PPMI (júl 2025).

7 Prvé priebežné hodnotenie akcie Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 – 2033, ktoré pre Európsku komisiu vykonala spoločnosť Ecorys a výskumné centrum KEA European Affairs (júl 2025).

8 Najmä správa pracovnej skupiny expertov členských štátov pre otvorenú metódu koordinácie z júna 2023 s názvom *The status and working conditions of artists and cultural and creative professionals* (Postavenie a pracovné podmienky umelcov a profesionálov z kultúrnych a kreatívnych odvetví) a správa pracovnej skupiny expertov členských štátov pre otvorenú metódu koordinácie zo 4. júna 2021 s názvom *Towards gender equality in the cultural and creative sectors* (Smerom k rodovej rovnosti v kultúrnych a kreatívnych odvetviach).

nezodpovedala politickým prioritám ani by sa ňou primerane neriešili výzvy príslušných odvetví.

Hlavné potenciálne vplyvy troch možností, ktoré sa dostali do užšieho výberu (pokračovanie, úplná integrácia a zlúčenie na základe cieľov), sa analyzovali v rôznych sociálnych, hospodárskych a environmentálnych rozmeroch. V relevantných prípadoch sa analýza týkala aj nákladov a prínosov, vplyvov na konkurencieschopnosť a MSP a na digitalizáciu, ako aj ich príspevku k cieľom OSN v oblasti udržateľného rozvoja. Tieto tri možnosti politiky sa posúdili na základe ich účinnosti, efektívnosti, súdržnosti a proporcionality, pričom sa použilo sociálne multikriteriálne hodnotenie.

Z hodnotenia možností a ich vplyvov vyplynulo, že integrácia založená na cieľoch politík (zlúčenie na základe cieľov) by v porovnaní s ďalšími dvoma alternatívami ponúkla lepší potenciál. Umožnila by posilnenú koordináciu, cielenú flexibilitu a účinnejšie využívanie rozpočtu EÚ, a to bez toho, aby sa zhoršilo politické zameranie alebo dostupnosť. Predstavovala by optimálnu rovnováhu medzi zjednodušením a politickou relevantnosťou. Je takisto v súlade s požiadavkami zainteresovaných strán, ktoré žiadajú o zjednodušenie prístupu k financovaniu, flexibilitu prideľovania zdrojov a uplatňovanie spoločných pravidiel. V súlade s politickými usmerneniami sa riadi zásadou financovania na základe politiky a spája programy zamerané na ochranu kultúry, médií a hodnôt Únie. Bude vychádzať z úspechu súčasných programov, najlepších postupov súčasného VFR, ako vyplýva z hodnotení, pričom sa ňou budú lepšie riešiť nadnárodné a spoločné výzvy, odstraňovať nedostatky vo financovaní na úrovni členských štátov a posilňovať súdržnosť medzi vnútornými a vonkajšími politikami a zároveň sa zvýšia synergie, efektívnosť a účinnosť a zníži sa prekrývanie. Bude sa v rámci nej venovať náležitá pozornosť každej oblasti politiky zahrnutej do zlúčeného programu pri plnom rešpektovaní horizontálnych ustanovení podrobne opísaných v nariadení (EÚ, Euratom) [202X/XXX, nariadenie o výkonnosti], ktoré sa vzťahujú na všetky programy Únie. Zároveň sa ňou zintenzívni činnosť v oblasti prierezových priorít a synergií, ktoré ovplyvňujú spoločenské, mediálne a kultúrne a kreatívne odvetvia (napr. sektorové zručnosti, prístup k financiám, zavádzanie inovácií atď.).

Na základe usmernení o lepšej právnej regulácii bolo toto posúdenie vplyvu predložené výboru pre kontrolu regulácie na kontrolu kvality. Výbor pre kontrolu regulácie vydal stanovisko k posúdeniu vplyvu 13. júna 2025. Predložil rad pripomienok a odporúčaní týkajúcich sa rozsahu pôsobnosti, vymedzenia problému a použitia hodnotení, intervenčnej logiky a cieľov, porovnania možností a analýzy nákladov a prínosov, riadenia, súdržnosti a budúceho monitorovania a hodnotenia. Posúdenie vplyvu priložené k tomuto právnemu návrhu bolo preskúmané v súlade s pripomienkami výboru.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Iniciatívou sa zefektívni správa, riadenie a vykonávanie programov EÚ s cieľom zvýšiť efektívnosť pre žiadateľov, prijímateľov a inštitúcie EÚ. Postupy podávania žiadostí a podávania správ sa zjednodušia a ďalej harmonizujú, a to zavedením spoločných alebo zosúladených pravidiel, čo žiadateľom uľahčí podávanie žiadostí v rámci výziev zameraných na doplnkové ciele politiky.

V záujme zjednodušenia vykonávania a zníženia administratívneho zaťaženia prijímateľov sa štandardnou formou príspevku na úhradu grantov stane využívanie zjednodušených foriem financovania (vrátane financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, a jednorazových platieb). Takisto sa bude naďalej využívať finančná podpora pre tretie strany, ktorá sa ukázala ako efektívna pri zvyšovaní dostupnosti finančných prostriedkov EÚ pre malé organizácie, a v

prípade potreby by sa mohla rozšíriť. Okrem toho bude mať pozitívny vplyv aj zvýšenie využívania viacročných grantov. Prekážky, s ktorými sa stretávajú miestne organizácie a žiadatelia podávajúci žiadosť prvýkrát, sa budú riešiť prostredníctvom cielených zjednodušujúcich opatrení zameraných na ich situáciu, ako aj pomocou lepšej komunikácie a propagácie možností financovania. Združovaním zdrojov, a to aj v oblastiach, ako je monitorovanie, vnútorná a vonkajšia komunikácia, vzniknú úspory z rozsahu a zvýši sa predvídateľnosť financovania z prostriedkov EÚ v širšom meradle medzi prijímateľmi, zainteresovanými stranami a občanmi EÚ.

- **Základné práva**

Nový nástroj vychádza z predchádzajúcich programov Kreatívna Európa a Občania, rovnosť, práva a hodnoty a z už existujúcich prednostných rozpočtových riadkov a jeho cieľom je podporovať hodnoty Únie vrátane rešpektovania základných práv, rovnosti, demokracie, ako aj kultúry a médií.

Je v súlade s hodnotami stanovenými v článku 2 Zmluvy o Európskej únii a podporuje ich. Ciele nového programu sú úzko prepojené s presadzovaním základných práv, a sú teda v súlade s Chartou základých práv EÚ. Tento návrh prispeje najmä k presadzovaniu a ochrane práv a zásad zakotvených v článkoch 8 (ochrana osobných údajov), 11 (sloboda prejavu, právo na informácie, sloboda a pluralita médií), 12 (sloboda zhromažďovania a združovania), 13 (sloboda umenia a vedeckého bádania), 15 (slobodná voľba povolania a právo na prácu), 20 a 21 (rovnosť a nediskriminácia), 22 (kultúrna a jazyková rozmanitosť), 23 (rovnosť medzi ženami a mužmi), 24 (práva dieťaťa), 26 (práva osôb so zdravotným postihnutím), 31 (spravodlivé a primerané pracovné podmienky), 32 (zákaz detskej práce a ochrana mladistvých pri práci), 33 (rodina a pracovný život), 39 až 46 (práva občanov) charty.

## 4. VPLYV NA ROZPOČET

Pozri prílohu.

## 5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Táto iniciatíva sa bude monitorovať prostredníctvom výkonnostného rámca pre rozpočet na roky 2028 – 2034 vymedzeného v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]* [Výkonnosť], v ktorom sa uvádzajú aj osobitné pravidlá týkajúce sa hodnotení. Hodnotenie sa vykoná v súlade s usmerneniami Komisie o lepšej právnej regulácii a bude založené na ukazovateľoch relevantných pre ciele programu.

Časť programu bude vykonávať výkonná agentúra pod dohľadom útvarov Komisie zodpovedných za program.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Všeobecnými cieľmi programu sú podpora kultúrnej a jazykovej rozmanitosti a dedičstva, zvýšenie konkurencieschopnosti kultúrnych a kreatívnych odvetví, najmä mediálneho a audiovizuálneho priemyslu, ochrana umeleckej slobody a slobody médií, ako aj ochrana a podpora rovnosti, aktívneho občianstva, práv a hodnôt zakotvených v zmluvách a v charte, čím sa posilní demokratická účasť a spoločenská odolnosť v rámci Únie.

V rámci tohto všeobecného cieľa má program tri samostatné vetvy:

Prvou je vetva „Kreatívna Európa – kultúra“, v rámci ktorej sa bude vykonávať tento špecifický cieľ:

a) prispievať k cezhraničnej kultúrnej tvorbe, spolupráci, účasti a prístupnosti a k cezhraničnému šíreniu rozmanitých kultúrnych diel a zároveň posilňovať sociálny, hospodársky a medzinárodný rozmer kultúrnych a kreatívnych odvetví.

Druhou je vetva „MÉDIÁ+“, v rámci ktorej sa budú vykonávať tieto špecifické ciele:

a) prispievať ku kultúrnej rozmanitosti a konkurencieschopnosti audiovizuálneho odvetvia a odvetvia videohier, najmä posilnením tvorby a cezhraničnej distribúcie európskeho obsahu a prístupu občanov k nemu;

b) prispievať k slobodnému, životaschopnému a rozmanitému informačnému ekosystému Únie, najmä podporou slobodnej a nezávislej žurnalistiky a spravodajských médií, zlepšovaním prístupu občanov k dôveryhodným informáciám a bojom proti dezinformáciám.

Treťou je vetva „demokracia, občania, rovnosť, práva a hodnoty“, v rámci ktorej sa budú vykonávať tieto špecifické ciele:

a) prispievať k ochrane a podpore základných práv, rovnosti a nediskriminácie a práv občanov Únie zakotvených v zmluvách vrátane voľného pohybu občanov a k posilňovaniu postavenia občianskej spoločnosti;

b) prispievať k boju proti rodovo podmienenému násiliu a násiliu páchanému na deťoch a iných skupinách ohrozených takýmto násilím;

c) prispievať k posilňovaniu demokratickej účasti a presadzovaniu zásady právneho štátu.

S cieľom maximalizovať vplyv a posilniť synergie medzi jednotlivými vetvami sa programom podporia prierezové a horizontálne činnosti, ktoré prispievajú k všeobecnému cieľu, a to najmä rozvíjaním synergií medzi kultúrnou, mediálnou a občianskou sférou a podporou medzisektorovej spolupráce a inovácií.

Ak má byť program účinný, mal by zohľadňovať špecifickú povahu jednotlivých politík, ich rozdielne cieľové skupiny a ich osobitné potreby prostredníctvom zacielených prístupov.

2025/0550 (COD)

Návrh

# NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

## ktorým sa zriaďuje program AgoraEU na roky 2028 – 2034 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/692 a nariadenie (EÚ) 2021/818

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä jej článok 19 ods. 2, článok 21 ods. 2, článok 24, článok 167 ods. 5, článok 168 ods. 5 a článok 173 ods. 3,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru[9],

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov[10],

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

(1) V článku 2 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) sa uvádza, že Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám, pričom tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi (ďalej len „hodnoty Únie“). Hodnoty Únie sa odrážajú v právach, slobodách a zásadách stanovených v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“). V článku 3 Zmluvy o EÚ sa Únia ďalej poveruje, aby podporovala ochranu práv dieťaťa. V článku 10 Zmluvy o EÚ sa ďalej uvádza, že fungovanie Únie je založené na zastupiteľskej demokracii, že občania sú na úrovni Únie priamo zastúpení v Európskom parlamente a že občania majú právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie. V článku 20 sa stanovuje občianstvo Únie a určujú sa dôležité práva, ktoré občania Únie okrem iného požívajú.

(2) Kultúra a médiá, ako aj podpora a rešpektovanie hodnôt Únie sú kľúčovými prvkami slobodnej, spravodlivej, rozmanitej, inkluzívnej a súdržnej Únie. Účasť a angažovanosť občanov pri náležitom rešpektovaní hodnôt Únie predstavujú základ demokratického života Únie, pričom médiá zohrávajú kľúčovú úlohu pri formovaní verejnej mienky a slobodnej diskusie. Audiovizuálne diela a všetky ostatné formy kultúrneho a tvorivého prejavu vrátane kultúrneho dedičstva sú nevyhnutné pre rozmanitosť Európy a pre budovanie spoločenskej odolnosti a vzájomného porozumenia medzi občanmi a komunitami Únie.

---

[9] Ú. v. EÚ C …, …, s. …. .

[10] Ú. v. EÚ C …, …, s. …. .

(3) Program AgoraEU (ďalej len „program“) významne prispeje k dosiahnutiu a realizácii týchto cieľov, práv a hodnôt.

(4) Program by mal byť nástupcom programu Kreatívna Európa zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/818[11] a programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/692[12]. Mali by sa ním zefektívniť rôzne finančné opatrenia na podporu slobody a plurality médií a malo by sa ním bojovať proti dezinformáciám a podporovať poskytovanie informácií o záležitostiach Únie. Slobodné a pluralitné médiá a občianska spoločnosť patria medzi hlavných strážcov demokratických systémov Únie, zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní demokratickej odolnosti a mali by byť podporované. Programom by sa mali takisto podporovať kultúrne, kreatívne a mediálne odvetvia, mala by sa využívať sila kultúry a kultúrnej rozmanitosti, mal by sa posilňovať informačný priestor a malo by sa podporovať úsilie Únie o posilnenie inkluzívnej, rovnoprávnej a demokratickej spoločnosti založenej na právach. V tomto nariadení sa stanovuje orientačné finančné krytie programu AgoraEU[13]. Na účely tohto nariadenia sa bežné ceny vypočítajú použitím pevného 2 % deflátora.

(5) Ak má byť program účinný, mala by sa v ňom zohľadňovať špecifická povaha a výzvy jednotlivých oblastí politiky a odvetví, ich rozdielne cieľové skupiny a ich osobitné potreby prostredníctvom zacielených prístupov.

(6) V rýchlo sa meniacom hospodárskom, spoločenskom a geopolitickom prostredí z nedávnych skúseností vyplynula potreba pružnejšieho viacročného finančného rámca a jeho programov. Na tento účel a v súlade s cieľmi programu AgoraEU sa pri financovaní náležite zohľadnia vyvíjajúce sa politické potreby a priority Únie, ako sú uvedené v príslušných dokumentoch uverejnených Komisiou, v záveroch Rady a uzneseniach Európskeho parlamentu, pričom sa zabezpečí dostatočná predvídateľnosť vykonávania.

(7) Kultúrne a kreatívne odvetvia vrátane scénického umenia (ako je divadlo a tanec), literatúry a vydávania kníh, hudby, vizuálneho umenia, hmotného i nehmotného kultúrneho dedičstva, architektúry, archívov, knižníc a múzeí, remesiel a dizajnu (vrátane módneho dizajnu) slúžia ako „verejné statky“, ktoré vytvárajú význam a stelesňujú hodnoty Únie. Sú takisto veľkým prínosom pre Úniu a jej regióny, pretože priťahujú udržateľný cestovný ruch a vysielajú obraz dynamického kontinentu na svetovej scéne. V programe by sa mala zohľadňovať na jednej strane ich vnútorná a umelecká hodnota a na druhej strane ich vonkajší sociálny a hospodársky príspevok vrátane príspevku k sociálnej a územnej súdržnosti, blahobytu a zdraviu, rastu a tvorbe pracovných miest, ku konkurencieschopnosti, k tvorivosti a inováciám.

---

[11] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/818 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1295/2013 (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/818/oj).

[12] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/692 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Občania, rovnosť, práva a hodnoty a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1381/2013 a nariadenie Rady (EÚ) č. 390/2014 (Ú. v. EÚ L 156, 5.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj).

[13] Podporou poskytovanou v rámci programu sa v relevantných prípadoch urýchľujú alebo zvyšujú investície tým, že sa ňou primerane riešia zlyhania trhu alebo suboptimálne investičné situácie, zabraňuje sa duplicite alebo vytláčaniu a stimuluje sa súkromné financovanie, pričom táto podpora má pridanú hodnotu Únie.

(8) Kultúrne a kreatívne odvetvia sú však roztrieštené na úrovni jednotlivých štátov a jazykov Únie. Takisto čelia mnohým výzvam, ako sú útoky na slobodu umeleckého prejavu, neisté pracovné podmienky, digitálna transformácia s nástupom umelej inteligencie a potreba adaptácie na zmenu klímy. Program by mal pomôcť uvedeným odvetviam reagovať na tieto výzvy, naplno využiť ich potenciál a odhodlane sa zamerať na budúcnosť, pričom by sa prostredníctvom rôznych kanálov a formátov mala zabezpečiť čo najširšia účasť, a to aj zo strany miestnych a regionálnych aktérov.

(9) Európske kultúrne dedičstvo je spoločným a neoceniteľným dedičstvom, ktoré ovplyvňujú rozpočtové obmedzenia, prírodné katastrofy a katastrofy spôsobené človekom, zmena klímy a regionálne konflikty. Je dôležité chrániť a zachovávať takéto dedičstvo, zlepšovať prístup a podporovať spoločnú európsku identitu. Digitálnym uchovávaním sa ďalej zabezpečuje, aby sa budúce generácie mohli učiť zo svojho kultúrneho dedičstva, oceňovať ho a čerpať z neho inšpiráciu.

(10) Z programu by sa mala finančne podporovať aj akcia na podporu značky „Európske dedičstvo“ a akcia Európske hlavné mestá kultúry, ktorými sa oslavuje a zachováva bohatá kultúrna rozmanitosť a dedičstvo Európy, čím sa spoja s miestnou úrovňou a prispeje sa k rozvojovým stratégiám založeným na kultúre.

(11) Európske mediálne odvetvia majú v našich demokraciách, kultúre a ekonomikách jedinečné postavenie. Zahŕňajú okrem iného obsah, ako sú filmy, seriály, videohry, spravodajstvo a informácie, imerzívna realita a multimédiá, ako aj služby vrátane premietania filmov v kinách, televízneho a rozhlasového vysielania, tlačených a online publikácií, reklamných online videí a podcastov. Digitálnou transformáciou, najmä nástupom umelej inteligencie, sa urýchlila konvergencia médií, zmenilo sa správanie spotrebiteľov, narušili sa obchodné modely a modely príjmov, ako aj správa a využívanie duševného vlastníctva. Únia by preto mala pomáhať médiám v Únii prosperovať, podporovať inovácie a prístup k financiám, posilňovať vzájomné obohacovanie medzi spravodajskými, audiovizuálnymi a inými mediálnymi odvetviami a podporovať spoluprácu medzi rôznymi typmi mediálnych subjektov v celej Únii.

(12) Audiovizuálne odvetvie Únie čelí výzvam vyplývajúcim z obmedzeného cezhraničného šírenia, meniacich sa spotrebných návykov a dominancie subjektov z krajín mimo Únie. Vzhľadom na tieto výzvy by sa intervenciou Únie mala podporiť schopnosť európskeho audiovizuálneho odvetvia a odvetvia videohier vytvárať, financovať, produkovať a šíriť európske diela na všetkých platformách, ktoré sú dostupné a atraktívne pre publikum v Únii aj mimo nej. Mali by sa ňou podporovať transmediálne adaptácie duševného vlastníctva medzi rôznymi mediálnymi formátmi, mala by prispieť k podpore spolupráce medzi členskými štátmi s rôznymi trhovými kapacitami a sprevádzať regulačný rámec Únie pre audiovizuálne odvetvie.

(13) Spravodajské médiá a novinári v celej Únii sú pod zvýšeným tlakom, najmä v dôsledku nárastu globálnych online platforiem, zmeny spotrebných návykov a rastúceho šírenia dezinformácií. Tieto problémy majú vplyv na príjmy zo správ a na distribúciu správ, oslabujú životaschopnosť spravodajských médií a dôveru verejnosti v ne a obmedzujú prístup občanov k rôznorodému, profesionálne pripravenému európskemu novinárskemu obsahu. Únia by mala podporovať životaschopný, nezávislý a rozmanitý informačný ekosystém, chrániť ohrozených novinárov, presadzovať slobodu a pluralitu médií a posilňovať integritu informačného priestoru

presadzovaním opatrení a posilňovaním spolupráce zameranej na boj proti dezinformáciám a podporu digitálnej a mediálnej gramotnosti, a to aj u mladých ľudí.

(14) Demokracie v Únii čelia čoraz väčším výzvam. Klesajúcu dôveru občanov v demokratické inštitúcie a procesy zhoršujú dezinformácie, polarizácia spoločnosti a nenávisť, ktoré ovplyvňujú volebné a iné demokratické procesy. Na zvýšenie odolnosti európskej demokracie je potrebný celospoločenský prístup.

(15) Ochrana a podpora základných práv prispievajú k budovaniu demokratickejšej Únie. Nediskriminácia je základnou zásadou Únie zakotvenou v článku 19 ZFEÚ a v článku 21 charty. Snaha o vytvorenie rovnoprávnej spoločnosti bez diskriminácie prispieva k využitiu potenciálu jednotlivcov v ich rozmanitosti a ku kultúrnemu, k hospodárskemu a spoločenskému rastu. Pomáha takisto riešiť dôležité hlavné príčiny násilia páchaného na zraniteľných skupinách, ktoré je zasa čelným útokom na rovnosť. Programom by sa preto mali podporovať akcie na riešenie všetkých foriem diskriminácie a neznášanlivosti, konkrétne priamej a nepriamej diskriminácie, pričom by sa mala venovať pozornosť špecifickým formám štrukturálnej a prierezovej diskriminácie s cieľom podporiť príslušné politické rámce Únie. Programom by sa mali podporovať akcie na predchádzanie všetkým formám xenofóbie a rasizmu, antisemitizmu a nenávisti voči moslimom, homofóbie, bifóbie, transfóbie, interfóbie, neznášanlivosti a diskriminácie na základe rodovej identity, neznášanlivosti voči osobám patriacim k menšinám vrátane Rómov a nenávistných prejavov, ako aj na boj proti nim. Program by mal takisto prispieť k tomu, aby Únia mohla splniť záväzok, ktorý prijala ako zmluvná strana Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím prijatého 13. decembra 2006[14], ktorým je podporovať a chrániť všetky ľudské práva a základné slobody a zabezpečiť ich úplné a rovnaké využívanie všetkými osobami so zdravotným postihnutím.

(16) Právo na súkromie zakotvené v článku 7 charty a právo na ochranu osobných údajov zakotvené v článku 16 ZFEÚ a článku 8 charty sa presadzujú prostredníctvom osobitného nariadenia[15] a smernice[16]. Právny rámec Únie obsahuje ustanovenia na zabezpečenie účinnej ochrany práva na ochranu osobných údajov. Uvedenými právnymi nástrojmi sa zveruje vnútroštátnym dozorným orgánom pre ochranu údajov úloha, ktorou je podpora informovanosti verejnosti a pochopenia rizík, pravidiel, záruk a práv v súvislosti so spracúvaním osobných údajov. Vzhľadom na význam práva na ochranu osobných údajov v čase rýchleho technologického rozvoja by program mal prispievať k zvyšovaniu informovanosti a mali by sa v rámci neho vykonávať štúdie a iné príslušné činnosti v tejto oblasti, a to aj prostredníctvom národných dozorných orgánov pre ochranu údajov.

(17) Rodová rovnosť je základným právom a cieľom Únie a mala by sa programom podporovať. Napriek mnohým úspechom pretrvávajú významné výzvy, ktoré si vyžadujú posilnenie záväzku Únie. Patrí sem snaha o oslobodenie od rodovo motivovaného násilia, najvyššie štandardy zdravia, najmä sexuálneho a reprodukčného zdravia, rovnaká odmena za rovnakú prácu a posilnenie ekonomického postavenia, rovnováha medzi pracovným a súkromným životom a starostlivosť, rovnosť v zamestnaní, rovnaké kariérne príležitosti a pracovné podmienky, kvalitné

---

14 Ú. v. EÚ L 23, 27.1.2010, s. 35 – 36.
15 Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1 – 88.
16 Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89 – 131.

a inkluzívne vzdelávanie, politická účasť a rovnaké zastúpenie, inštitucionálne mechanizmy, ktorými sa zabezpečujú práva žien, aktívny boj proti rodovým stereotypom a riešenie prierezovej diskriminácie.

(18) Rodovo motivované násilie a násilie páchané na ženách, deťoch, mladých ľuďoch a iných ohrozených skupinách, ako sú LGBTIQ osoby a osoby so zdravotným postihnutím, predstavujú závažné porušenie základných práv a naďalej pretrvávajú v celej Únii vo všetkých spoločenských a hospodárskych kontextoch. Násilie páchané na ženách a osobách patriacich k iným ohrozeným skupinám je porušením ľudských práv a čelným útokom na rovnosť. Preto je prevencia a riešenie takéhoto násilia spoločenskou nevyhnutnosťou a prispieva k boju proti takejto diskriminácii, ako aj k riešeniu vplyvov násilia, a to aj na zdravie. Zabezpečenie spoločnosti bez diskriminácie zároveň prispeje k riešeniu hlavných príčin násilia páchaného na zraniteľných skupinách, pretože sú neoddeliteľne spojené. Programom by sa preto malo pokračovať v dlhodobom úsilí Únie pri predchádzaní násiliu, reakcii naň a boji proti nemu na všetkých úrovniach, ako aj pri ochrane a podpore všetkých priamych a nepriamych obetí násilia a osôb, ktoré prežili násilie, a to na základe piatich po sebe nasledujúcich generácií programu a vetvy Daphne[17]. Programom by sa malo podporovať dosiahnutie cieľov Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a o boji proti nemu, ktorý bol prijatý v Istanbule 11. mája 2011, vykonávanie odporúčania Komisie o rozvoji a posilňovaní integrovaných systémov ochrany detí v najlepšom záujme dieťaťa[18], ktorým sa deti chránia pred akoukoľvek formou násilia, ako aj prispieť k tomu, aby Únia mohla plniť záväzok, ktorý prijala ako zmluvná strana Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorým sa osoby so zdravotným postihnutím chránia pred akoukoľvek formou vykorisťovania, násilia a zneužívania.

(19) V súlade s *acquis* Únie v oblasti rovnakého zaobchádzania členské štáty zriadili nezávislé orgány na podporu rovnakého zaobchádzania (ďalej len „subjekty pre rovnaké zaobchádzanie“), ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu pri presadzovaní rovnosti a zabezpečovaní účinného uplatňovania právnych predpisov o rovnakom zaobchádzaní. Programom by sa ďalej mala podporovať európska sieť vnútroštátnych orgánov pre otázky rovnosti (Equinet) zložená z vnútroštátnych subjekty pre rovnaké zaobchádzanie, ako sa stanovuje v smernici Rady (EÚ) 2024/1499[19] a smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1500[20], keďže sieť Equinet je jediným

---

17 Tri po sebe nasledujúce generácie programu Daphne (Ú. v. ES L 34, 9.2.2000, s. 1; Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 1; Ú. v. EÚ L 173, 3.7.2007, s. 19 – 26) a výsledky vetiev programu Daphne v rámci programu Práva, rovnosť a občianstvo (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 62 – 72) a programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty (Ú. v. EÚ L 156, 5.5.2021, s. 1 – 20).

18 C(2024) 2680 final (Ú. v. EÚ L, 2024/1238, 14.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj).

19 Smernica Rady (EÚ) 2024/1499 zo 7. mája 2024 o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie v oblasti rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na ich rasový alebo etnický pôvod, rovnakého zaobchádzania s osobami v otázkach zamestnania a povolania bez ohľadu na ich náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu, rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi v otázkach sociálneho zabezpečenia, ako aj pri prístupe k tovaru a službám a pri dodávaní tovaru a poskytovaní služieb a o zmene smerníc 2000/43/ES a 2004/113/ES (Ú. v. EÚ L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj).

20 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1500 zo 14. mája 2024 o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie v oblasti rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi a rovnosti príležitostí

subjektom, ktorý zabezpečuje koordináciu činností medzi subjektmi pre rovnaké zaobchádzanie. To má kľúčový význam pre účinné vykonávanie antidiskriminačného práva Únie v členských štátoch.

(20) Občania v celej Únii, z ktorých mnohí pravidelne alebo aspoň príležitostne cestujú do iného členského štátu alebo žijú, študujú, pracujú alebo vykonávajú dobrovoľnícku činnosť v inom členskom štáte, by mali mať pocit, že môžu využívať a uplatňovať svoje občianske práva a dôverovať rovnakému prístupu, plnej vymáhateľnosti a ochrane svojich práv bez akejkoľvek diskriminácie bez ohľadu na to, kde v Únii sa nachádzajú. Občania by si mali viac uvedomovať svoje práva vyplývajúce z občianstva Únie, konkrétne právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať v Únii, svoje právo voliť, keď majú pobyt v inom členskom štáte, svoje petičné právo obrátiť sa na Európsky parlament v ktoromkoľvek z úradných jazykov, svoje právo predkladať iniciatívy občanov a svoje právo podávať sťažnosti európskemu ombudsmanovi proti nesprávnemu úradnému postupu inštitúcií.

(21) Nabádaním občanov, aby sa aktívnejšie zúčastňovali na demokratických procesoch na úrovni Únie, sa posilní európska občianska spoločnosť a podporí rozvoj európskej identity. Preto je potrebné podporovať občiansku spoločnosť pri podpore a ochrane hodnôt Únie a zvyšovaní informovanosti o hodnotách Únie, a pri prispievaní k účinnému uplatňovaniu práv podľa práva Únie. Keď sa občania Únie zúčastňujú na demokratickom živote Únie, prispievajú k tomu, aby sa zastupiteľská demokracia stala skutočnosťou, čo je princíp, na ktorom je založené fungovanie Únie a ktorý je konkrétnym vyjadrením hodnoty demokracie zakotvenej v článku 2 Zmluvy o EÚ.

(22) Na to, aby sa Únia priblížila občanom, a na posilnenie demokratickej účasti sú potrebné rôzne akcie a koordinované úsilie. Európske občianstvo a európska identita by sa mali rozvíjať a zlepšovať povzbudzovaním chápania občanov, pokiaľ ide o proces tvorby politík, a podporou občianskej angažovanosti v činnostiach Únie. Činnosti súvisiace s posilňovaním historického povedomia a kritický pohľad na historickú pamäť Európy sú potrebné na to, aby si občania boli vedomí spoločnej histórie a aby sa položil základ spoločnej budúcnosti a spoločných hodnôt. Podpora organizácií občianskej spoločnosti na miestnej, regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovni v oblastiach, na ktoré sa program vzťahuje, navyše prispeje k zvýšeniu angažovanosti občanov v spoločnosti a v konečnom dôsledku k ich aktívnemu zapojeniu do demokratického života Únie. Podpora činností, ktoré presadzujú vzájomné porozumenie, medzikultúrny dialóg, kultúrnu a jazykovú rozmanitosť, sociálne začlenenie a rešpektovanie iných, zároveň posilní zmysel pre spolupatričnosť k Únii a spoločné občianstvo v rámci európskej identity opierajúce sa o spoločné chápanie našich spoločných európskych hodnôt, našej kultúry, histórie a nášho dedičstva.

(23) Organizácie občianskej spoločnosti a ďalší aktéri občianskeho priestoru, ako sú nezávislé orgány pre ľudské práva, subjekty pre rovnaké zaobchádzanie a inštitúcie ombudsmanov, zohrávajú dôležitú úlohu pri prispievaní k vykonávaniu politiky, podpore účasti ľudí, vyžadovaní zodpovednosti od inštitúcií a presadzovaní pozitívnych zmien. Program by mal pomôcť zabezpečiť dostatočné zdroje a priaznivé prostredie na ich nezávislé, slobodné, bezpečné a účinné pôsobenie. Na tento účel by

---

pre ženy a mužov v otázkach zamestnania a povolania a o zmene smerníc 2006/54/ES a 2010/41/EÚ (Ú. v. EÚ L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj).

financovanie z prostriedkov Únie malo dopĺňať úsilie na vnútroštátnej úrovni, a to podporou, ochranou, posilňovaním a budovaním ich kapacít, ako sa zdôrazňuje v uznesení Európskeho parlamentu z 19. apríla 2018[21], ako aj v záveroch Rady z 10. marca 2023[22] a zo 7. marca 2025[23]. Občianska spoločnosť zohráva dôležitú úlohu aj pri zabezpečovaní účinného vykonávania smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937[24] prostredníctvom podpory kultúry slobodného slova a priaznivého prostredia pre nahlasujúce osoby.

(24) Súdny dvor Európskej únie potvrdil, že Únia je právna konštrukcia, ktorá spočíva v základnom predpoklade, že každý členský štát zdieľa so všetkými ostatnými členskými štátmi spoločné hodnoty obsiahnuté v článku 2 Zmluvy o EÚ, na ktorých je Únia založená, a uznáva, že ostatné členské štáty s ním tieto hodnoty zdieľajú[25]. Tento predpoklad vychádza zo špecifických a základných charakteristík práva Únie vrátane jeho autonómie vo vzťahu k právnym predpisom členských štátov a k medzinárodnému právu. Tento predpoklad znamená a odôvodňuje existenciu vzájomnej dôvery členských štátov v uznanie týchto hodnôt, a tým aj v dodržiavanie práva Únie, ktoré tieto hodnoty uplatňuje. Z toho vyplýva, že dodržiavanie hodnôt obsiahnutých v článku 2 Zmluvy o EÚ členským štátom je podmienkou pre využívanie všetkých práv vyplývajúcich z uplatňovania zmlúv na tento členský štát. Súdny dvor Európskej únie preto potvrdil, že v oblastiach, ktoré patria do právomoci Únie, môže prijať opatrenia na zabezpečenie dodržiavania hodnôt stanovených v článku 2 Zmluvy o EÚ.

(25) V čase, keď európske spoločnosti čelia výzvam, ktoré ovplyvňujú demokracie, ako je napríklad nárast extrémizmu a neznášanlivosti, dezinformácie a zahraničná manipulácia s informáciami a zahraničné zasahovanie zo strany nepriateľských aktérov, je nevyhnutné, aby sa hodnoty Únie, ako je dodržiavanie základných práv, rovnosť a demokracia, naďalej aktívne pestovali, chránili, podporovali, presadzovali a zdieľali medzi občanmi a národmi, aby tieto hodnoty zostali jadrom projektu Únie. Zhoršenie ich ochrany v ktoromkoľvek členskom štáte môže mať nepriaznivé účinky na Úniu ako celok. Je preto veľmi dôležité, aby tento program prispieval k ochrane hodnôt Únie vrátane dodržiavania základných práv, rovnosti a demokracie.

(26) Vzhľadom na rastúce riziká spojené s prírodnými nebezpečenstvami, klimatickými a ekologickými katastrofami, núdzovými zdravotnými situáciami, technologickými haváriami, vyvíjajúcimi sa bezpečnostnými hrozbami a inými narušeniami je nevyhnutné posilniť schopnosť Únie a členských štátov predvídať krízy, pripraviť sa na ne a reagovať na ne. Programom by sa preto malo podporovať vzdelávanie občanov o pripravenosti na krízy a ich angažovanosť v tejto oblasti, čím sa zvýši spoločenská odolnosť.

---

21 2018/2619(RSP) (Ú. v. EÚ C 390, 18.11.2019, s. 117 – 119, https://eur-lex.europa.eu/legal content/EN/TXT/?uri=oj:JOC_2019_390_R_0017).

22 ST-7388/23, závery Rady o uplatňovaní Charty základných práv EÚ; úloha občianskeho priestoru pri ochrane a podpore základných práv v EÚ.

23 ST-6878/25, závery Rady o uplatňovaní Charty základných práv EÚ: financovanie podpory, ochrany a presadzovania základných práv.

24 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305 26.11.2019, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj).

25 Vyplýva to priamo zo stanoviska 2/13, EU:C:2014:2454, bod 168.

(27) Programom by sa preto mali podporovať aj akcie zamerané na ochranu a posilnenie demokracie v Únii, posilnenie dôvery verejnosti v demokraciu a demokratické inštitúcie, posilnenie demokratickej pripravenosti a odolnosti, podporu angažovanosti, účasti a povedomia občanov o spoločnej histórii a hodnotách, a tým aj podporu uplatňovania práv občanov vrátane ich práva voliť, a to pri plnom rešpektovaní právomocí členských štátov v oblasti organizácie volieb. Program by mal takisto prispieť k podpore kritického myslenia, občianskej participácie a demokracie ako celoživotného úsilia prostredníctvom vzdelávania, aby všetci občania mali zručnosti na rozpoznanie zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania, ako aj dezinformácií.

(28) Programom by sa mali podporovať synergie a komplementárnosť s programom Globálna Európa, pretože prispeje k rozvoju medzinárodných kultúrnych vzťahov Únie a k cieľom vonkajšej činnosti Únie prostredníctvom kultúrnej spolupráce.

(29) Programom by sa takisto malo podporovať financovanie technickej a organizačnej podpory vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788[26], čím by sa podporil výkon práva občanov začať a podporovať európske iniciatívy občanov. Uvedené právo spolu s ostatnými právami stanovenými v článku 24 ZFEÚ zabezpečuje priamu účasť občanov na demokratickom živote Únie.

(30) S cieľom zabezpečiť konzistentnosť by sa rozpočtová záruka a finančné nástroje v rámci programu vrátane prípadov, keď sa kombinujú s inými formami nenávratnej podpory v rámci operácií kombinovaného financovania, mali vykonávať v súlade s uplatniteľnými pravidlami nástroja InvestEU Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť (ECF) prostredníctvom dohôd uzavretých pre tento druh podpory v rámci nástroja ECF InvestEU.

(31) Ak sa má podpora Únie v rámci programu poskytovať vo forme rozpočtovej záruky alebo finančného nástroja vrátane prípadov, keď sa kombinuje s nenávratnou podporou v rámci operácie kombinovaného financovania, je potrebné, aby sa takáto podpora poskytovala výlučne prostredníctvom nástroja ECF InvestEU v súlade s uplatniteľnými pravidlami nástroja ECF InvestEU.

(32) Komisia by mala mať možnosť rozdeliť rozpočtové záväzky na ročné čiastkové platby. V takom prípade by Komisia mala počas vykonávania programu vyčleniť ročné čiastkové platby s ohľadom na pokrok v realizácii akcií, na ktoré sa poskytuje finančná pomoc, na ich odhadované potreby a dostupné rozpočtové prostriedky.

(33) Na tento program sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509[27]. Stanovujú sa v ňom pravidlá zostavovania a plnenia všeobecného rozpočtu Únie vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú grantov, cien, nefinančných donácií, verejného obstarávania, nepriameho riadenia, finančnej pomoci, finančných nástrojov a rozpočtových záruk.

---

[26] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788 zo 17. apríla 2019 o európskej iniciatíve občanov (Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj).

[27] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

(34) V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013[28], nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95[29], nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96[30] a nariadením Rady (EÚ) 2017/1939[31] majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane prevencie, zisťovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí a podvodov, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a vo vhodných prípadoch ukladania administratívnych sankcií. Konkrétne môže Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vykonávať v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra môže v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 vyšetrovať a stíhať podvody a iné protiprávne konania poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371[32]. V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 majú všetky osoby alebo subjekty, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF, Európskej prokuratúre a Európskemu dvoru audítorov nevyhnutné práva a prístup a zabezpečiť, aby rovnocenné práva udelili všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie.

(35) Program sa má vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) [XXX]* Európskeho parlamentu a Rady [Výkonnosť], ktorým sa stanovujú pravidlá rámca sledovania výdavkov a výkonnosti pre rozpočet, vrátane pravidiel na zabezpečenie jednotného uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ uvedenej v článku 33 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a zásady rodovej rovnosti uvedenej v článku 33 ods. 2 písm. f) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, pravidiel monitorovania a vykazovania výkonnosti programov a činností Únie, pravidiel zriadenia portálu pre financovanie z Únie, pravidiel hodnotenia programov, ako aj iných horizontálnych ustanovení uplatniteľných na všetky programy Únie, ako sú ustanovenia o informovaní, komunikácii a viditeľnosti, pričom sa má zohľadňovať rozsah a povaha činností a priorít.

(36) Programom by sa mala podporovať aj úloha kancelárií programu, ktoré majú členské štáty možnosť zriadiť a ktoré by mali poskytovať poradenstvo a pomoc žiadateľom v súvislosti s možnosťami financovania a cezhraničnej spolupráce, čím by sa prispelo

---

28 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

29 Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

30 Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

31 Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

32 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. V. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

k dosahu, viditeľnosti a šíreniu programu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]* [Výkonnosť]. Kancelárie programu by mali vykonávať svoje funkcie nezávisle a bez zasahovania verejných orgánov do ich rozhodovania a nemali by mať žiadnu zodpovednosť za riadenie programu[33].

(37) Osoby a subjekty usadené v zámorských krajinách a na zámorských územiach sú podľa článku 85 ods. 1 rozhodnutia Rady (EÚ) 2021/1764[34] oprávnené získať financovanie v súlade s pravidlami a cieľmi programu a prípadnými dojednaniami uplatniteľnými na členský štát, s ktorým sú zámorská krajina alebo zámorské územie spojené.

(38) Účasť tretích krajín na špecifickom cieli „audiovizuálna oblasť“ si vyžaduje určitú úroveň reciprocity a zosúladenia právnych predpisov. Z tohto dôvodu by sa pri uzatváraní dohôd o pridružení mala zohľadniť situácia na ich audiovizuálnych trhoch, blízkosť ich právnych rámcov k *acquis* Únie v oblasti audiovizuálnych médií, najmä k smernici 2010/13/EÚ, a prístup k ich systémom podpory. To má osobitný význam pre ostatné európske krajiny, ktorých audiovizuálne diela majú prospech z ustanovení smernice 2010/13/EÚ, ktorými sa podporujú európske diela, najmä systém kvót. V osobitnom prípade pristupujúcich krajín, kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov bola požiadavka zosúladiť ich vnútroštátne právne predpisy so smernicou 2010/13/EÚ zahrnutá už v nariadení (EÚ) 2021/818, ktorým sa zriaďuje program Kreatívna Európa. Táto podmienka bola účinným stimulom na urýchlenie ich práce na celkovom zosúladení s *acquis* EÚ s ohľadom na pristúpenie.

(39) Keďže ciele tohto nariadenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodu nadnárodnej povahy výziev ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o EÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

(40) Týmto nariadením sa zriaďuje program na roky 2028 až 2034, ktorý nadväzuje na programy zriadené nariadeniami (EÚ) 2021/692 a (EÚ) 2021/818 na roky 2021 až 2027. Nariadenia (EÚ) 2021/692 a (EÚ) 2021/818 by sa preto mali zrušiť,

---

33 S cieľom propagovať program na vnútroštátnej úrovni, poskytovať relevantné informácie o rôznych druhoch finančnej podpory, ktoré sú k dispozícii v rámci politiky Únie, a pomáhať hospodárskym subjektom pri podávaní žiadostí o podporu v rámci programu program podporuje zriadenie kancelárií v zúčastnených krajinách. Kancelárie vykonávajú svoje činnosti zamerané na zlepšenie dosahu, viditeľnosti a šírenia výsledkov programu v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 202X/XXXX, ktorým sa stanovujú pravidlá rámca sledovania výdavkov a výkonnosti pre rozpočet, vrátane pravidiel platných pre všetky programy Únie, pokiaľ ide o povinnosti v oblasti informovania, komunikácie a viditeľnosti, najmä vrátane povinností pre prijímateľov a implementujúcich partnerov

34 Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1764 z 5. októbra 2021 o pridružení zámorských krajín a území k Európskej únii vrátane vzťahov medzi Európskou úniou na jednej strane a Grónskom a Dánskym kráľovstvom na strane druhej (rozhodnutie o pridružení zámoria vrátane Grónska) (Ú. V. EÚ L 355, 7.10.2021, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

# Kapitola I

# Všeobecné ustanovenia

*Článok 1*

***Predmet úpravy***

Týmto nariadením sa zriaďuje program AgoraEU (ďalej len „program“) a stanovujú sa ciele programu, jeho rozpočet na obdobie 2028 – 2034, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidlá poskytovania takéhoto financovania.

*Článok 2*

***Vymedzenie pojmov***

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmu:

„postup udeľovania“ je postup udeľovania v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, ako aj postupy na poverenie vykonávaním a poskytovaním podpory prostredníctvom finančných nástrojov, postupy na poskytnutie rozpočtovej záruky alebo postupy na poskytovanie podpory v rámci rozpočtovej záruky.

*Článok 3*

**Ciele programu**

1. Všeobecnými cieľmi programu je podporovať kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a dedičstvo, zvyšovať konkurencieschopnosť kultúrnych a kreatívnych odvetví, najmä mediálneho a audiovizuálneho odvetvia, ochraňovať umeleckú a mediálnu slobodu a chrániť a presadzovať rovnosť, aktívne občianstvo, práva a hodnoty zakotvené v zmluvách a charte, čím sa posilní demokratická účasť a spoločenská odolnosť.

2. V rámci všeobecných cieľov stanovených v odseku 1 má program tieto vetvy, ktorými sa realizujú tieto špecifické ciele:

a) vetva Kreatívna Európa – kultúra:

   i) prispieva k cezhraničnej kultúrnej tvorbe, spolupráci, účasti a prístupnosti a k cezhraničnému šíreniu rozmanitých kultúrnych diel a zároveň posilňuje sociálny, hospodársky a medzinárodný rozmer kultúrnych a kreatívnych odvetví (špecifický cieľ „kultúra“);

b) vetva MÉDIÁ+:

   i) prispieva ku kultúrnej rozmanitosti a konkurencieschopnosti audiovizuálneho odvetvia a odvetvia videohier, najmä posilnením tvorby a cezhraničnej

distribúcie európskeho obsahu a prístupu občanov k nemu (špecifický cieľ „audiovizuálna oblasť“);

ii) prispieva k slobodnému, životaschopnému a rozmanitému informačnému ekosystému Únie, najmä podporou slobodnej a nezávislej žurnalistiky a spravodajských médií, zlepšovaním prístupu občanov k dôveryhodným informáciám a bojom proti dezinformáciám (špecifický cieľ „spravodajstvo“);

c) vetva demokracia, občania, rovnosť, práva a hodnoty (ďalej len „CERV+“):

i) prispieva k ochrane a podpore základných práv, rovnosti a nediskriminácie a práv občanov Únie zakotvených v zmluvách vrátane voľného pohybu občanov a k posilňovaniu postavenia občianskej spoločnosti (špecifický cieľ „práva, rovnosť, občania a občianska spoločnosť“);

ii) prispieva k boju proti rodovo podmienenému násiliu a násiliu páchanému na deťoch a iných skupinách ohrozených takýmto násilím (špecifický cieľ „Daphne“);

iii) prispieva k posilňovaniu demokratickej účasti a presadzovaniu zásady právneho štátu (špecifický cieľ „demokratická účasť a právny štát“).

3. S cieľom maximalizovať vplyv a posilniť synergie medzi vetvami uvedenými v odseku 2 sa programom podporujú prierezové a horizontálne činnosti, ktoré prispievajú k všeobecnému cieľu uvedenému v odseku 1, a to najmä rozvíjaním synergií medzi kultúrnou, mediálnou a občianskou sférou a podporou medzisektorovej spolupráce a inovácie.

# Kapitola II

# Vetva Kreatívna Európa – kultúra

*Článok 4*

***Kultúra***

V rámci vetvy Kreatívna Európa – kultúra sa špecifický cieľ „kultúra“, ktorý sa vzťahuje na kultúrne a kreatívne odvetvia, zameriava na:

a) podporu cezhraničnej tvorby, spolupráce a výmen v rôznych formátoch, a to aj prostredníctvom mobility umelcov a profesionálnych pracovníkov z oblasti kultúry a kreatívnych odvetví, umeleckých pobytov, ako aj partnerstiev medzi organizáciami každej veľkosti;

b) zlepšenie prístupu ku kultúre a kultúrnemu dedičstvu a účasti na nich pre všetkých, predovšetkým pre mladých ľudí, a posilnenie sociálnej

odolnosti a sociálnej súdržnosti, najmä medzigeneračnej spravodlivosti, rovnosti a rozmanitosti, prostredníctvom kultúrnej angažovanosti;

c) podporu šírenia, distribúcie, propagácie a viditeľnosti rozmanitého európskeho kultúrneho obsahu prostredníctvom rôznych kanálov v celej Únii a na medzinárodnej úrovni, a to aj prostredníctvom európskych platforiem pre začínajúcich umelcov, podpory subjektov zameraných na odbornú prípravu a propagáciu mladých umelcov, cien, ktoré propagujú umelecký talent a excelentnosť, iniciatív na podporu umeleckých turné, festivalov a prekladu;

d) posilňovanie kapacít a zručností v kultúrnych a kreatívnych odvetviach s cieľom stimulovať inovácie a konkurencieschopnosť a zvládať zelenú a digitálnu transformáciu, a to aj prostredníctvom podpory sietí kultúrnych a kreatívnych organizácií, odbornej prípravy a činností partnerského učenia;

e) podporu rozvoja kultúrnej politiky prostredníctvom spolupráce a výmeny osvedčených postupov na úrovni Únie a zlepšovanie dôkazovej základne prostredníctvom lepšieho zberu údajov, analýzy a pilotných akcií;

f) rozvíjanie medzinárodných kultúrnych vzťahov Únie a prispievanie k cieľom vonkajšej činnosti Únie prostredníctvom kultúrnej spolupráce;

g) podporu vykonávania rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady č. 445/2014/EÚ[35] a č. 1194/2011/EÚ[36] .

Realizácia špecifického cieľa „kultúra“ sa uskutočňuje pri plnom rešpektovaní umeleckej slobody a rozmanitosti kultúrnych prejavov a prispieva k zlepšovaniu pracovných podmienok umelcov a profesionálnych pracovníkov z oblasti kultúry a kreatívnych odvetví.

# Kapitola III

# Vetva MÉDIÁ+

*Článok 5*

***Audiovizuálna oblasť***

V rámci vetvy MÉDIÁ+ sa špecifický cieľ „audiovizuálna oblasť“ zameriava na:

---

35 Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 445/2014/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorým sa ustanovuje akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033 a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1622/2006/ES (Ú. V. EÚ L 132, 3.5.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445(1)/oj). .

36 Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1194/2011/EÚ zo 16. novembra 2011, ktorým sa ustanovuje akcia Európskej únie na podporu značky Európske dedičstvo (Ú. v. EÚ L 303, 22.11.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/1194/oj). .

a) podporu tvorby európskych audiovizuálnych diel naprieč viacerými formátmi a žánrami s potenciálom osloviť rozmanité cezhraničné publikum;

b) podporu cezhraničného šírenia, distribúcie, významu a viditeľnosti európskych audiovizuálnych diel vo všetkých médiách v celej Únii a na medzinárodnej úrovni, a to aj prostredníctvom koordinovaných distribučných stratégií, marketingu a propagačných nástrojov;

c) budovanie publika pre európske audiovizuálne diela, a to aj prostredníctvom siete európskych kín, festivalov a osvetových kampaní, a oslovovanie najmä mladých Európanov a komunít s nedostatočnou dostupnosťou služieb;

d) podporu vývoja a vytvárania prototypov európskych videohier a imerzívneho obsahu, a to aj prostredníctvom testovania trhu, propagácie a objaviteľnosti, stratégií orientovaných na publikum a distribúcie na všetkých platformách;

e) posilnenie rozvoja talentov, podporu prístupu k financovaniu, vzájomných výmen medzi podnikmi a vytvárania sietí, prijatie inovačných nástrojov a obchodných modelov a stratégie využívania duševného vlastníctva naprieč médiami, najmä v reakcii na kreatívne, trhové a technologické zmeny;

f) podporu dialógu o politike, výmeny najlepších postupov, zberu a analýzy údajov vrátane úhrady príspevku na členstvo Únie v Európskom audiovizuálnom observatóriu;

g) prispievanie k vykonávaniu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ[37].

Realizácia špecifického cieľa „audiovizuálna oblasť“ sa uskutočňuje pri plnom rešpektovaní umeleckej slobody zabezpečení spolupráce medzi subjektmi z členských štátov s rôznymi audiovizuálnymi kapacitami.

*Článok 6*

***Spravodajstvo***

V rámci vetvy MÉDIÁ+ sa špecifický cieľ „spravodajstvo“ zameriava na:

a) ochranu spravodajských médií a novinárov, najmä ak čelia vyhrážaniu, monitorovanie, posudzovanie a riešenie rizík pre slobodu a pluralitu médií na vnútornom trhu a podporu novinárskych a redakčných noriem;

[37] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj).

b) zlepšenie tvorby, distribúcie a spotreby profesionálneho novinárskeho obsahu vrátane spravodajstva o záležitostiach Únie, investigatívnej žurnalistiky, miestneho spravodajstva a médií verejného záujmu;

c) podporu digitálnej transformácie spravodajských organizácií, inovačných postupov, nových výrobných, distribučných a obchodných modelov, uľahčenie prístupu k financovaniu a povzbudzovanie k cezhraničným činnostiam a rekvalifikácii a zvyšovaniu úrovne zručností pracovníkov spravodajských médií;

d) posilnenie spolupráce a podporu opatrení zameraných na monitorovanie a ochranu online informačného priestoru vrátane odhaľovania dezinformácií a zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania a boja proti nim, čím sa prispeje k väčšej odolnosti v celej Únii;

e) podporu činností v oblasti digitálnej a mediálnej gramotnosti s cieľom umožniť občanom vrátane mladých ľudí využívať a rozvíjať si kritické myslenie, pokiaľ ide o informačný ekosystém;

f) posilnenie dialógu o politike, zberu a analýzy údajov a vypracovania spoločných noriem, a to aj podporou práce Európskej rady pre mediálne služby.

Realizácia špecifického cieľa „spravodajstvo“ sa uskutočňuje pri plnom rešpektovaní redakčnej nezávislosti médií a profesijných noriem.

# Kapitola IV

## Vetva CERV+

*Článok 7*

***Práva, rovnosť, občania a občianska spoločnosť***

V rámci vetvy CERV+ sa špecifický cieľ „práva, rovnosť, občania a občianska spoločnosť“ zameriava na:

a) podporu rovnosti, predchádzanie diskriminácii na základe pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie a všetkým formám rasizmu a neznášanlivosti, ako aj boj proti nim;

b) podporu rodovej rovnosti, uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien a ochranu a podporu plného využívania práv žien;

c) presadzovanie prístupnosti a ochranu a presadzovanie práv osôb so zdravotným postihnutím, ako aj podporu vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím zo strany EÚ;

d) ochraňovanie a podporovanie práv dieťaťa;

e) ochranu a podporu slobody prejavu, práva na súkromie, ochrany osobných údajov, ako aj práv v digitálnom priestore;

f) rozvíjanie dynamického občianskeho priestoru budovaním kapacít a finančnou podporou organizácií občianskej spoločnosti, obhajcov ľudských práv a iných príslušných aktérov, ktorí sú aktívni na všetkých úrovniach pri ochrane, podpore a zvyšovaní informovanosti občanov o právach zakotvených v zmluve, pri podpore demokratickej odolnosti EÚ, nediskriminácie a rovnosti a v širšom zmysle hodnôt Únie, ako sú dodržiavanie základných práv, právny štát a demokracia, a pri ochrane a podpore dodržiavania charty.

*Článok 8*

***Daphne***

V rámci vetvy CERV+ sa špecifický cieľ „Daphne“ zameriava na:

a) predchádzanie všetkým formám rodovo podmieneného násilia na ženách a dievčatách, domácemu násiliu a násiliu páchanému na deťoch, mladých a starších ľuďoch, LGBTIQ osobách, osobách so zdravotným postihnutím a iných ohrozených skupinách, reagovanie na ne a boj proti nim na všetkých úrovniach;

b) ochranu a podporu všetkých priamych a nepriamych obetí násilia a osôb, ktoré prežili násilie uvedené v písmene a);

c) podporu dosahovania cieľov Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácemu násiliu a o boji proti nemu v Únii.

*Článok 9*

***Demokratická účasť a právny štát***

V rámci vetvy CERV+ sa špecifický cieľ programu „demokratická účasť a právny štát“ zameriava na:

a) ochranu a podporu práv vyplývajúcich z občianstva Únie, ako aj účasti a angažovanosti občanov na demokratickom a občianskom živote Únie a podporu otvorených, odolných, rovnoprávnych spoločností, ktoré sú založené na právach a právnom štáte;

b) podporu slobodných, spravodlivých, odolných, prístupných a inkluzívnych volebných a demokratických procesov;

c) podporu občianskeho povedomia a lepšieho porozumenia Únii, jej spoločnej histórii, pamäti a rozmanitosti s cieľom posilniť vzájomné porozumenie a toleranciu.

# Kapitola V

# Prierezové a horizontálne priority a činnosti

*Článok 10*

V rámci všeobecných cieľov stanovených v článku 3 program podporuje tieto prierezové a horizontálne priority a činnosti:

a) medzisektorová spolupráca a inovácie v kultúrnej, mediálnej a občianskej oblasti a ochrana integrity verejnej diskusie, čím sa posilní demokratická odolnosť, spoločenská pripravenosť a kultúrna a občianska angažovanosť;

b) zodpovedné využívanie inovačných nástrojov a obsahových technológií, najmä umelej inteligencie, ako aj rozvoj zručností a budovanie kapacít na základe medzisektorových prístupov;

c) akcie na vypracovanie, vykonávanie a monitorovanie príslušných právnych predpisov a politiky Únie v oblasti kultúry, médií a občianskej oblasti, a to v príslušných prípadoch aj prostredníctvom spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi a zainteresovanými stranami;

d) v súlade s ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]* [Výkonnosť] propagácia programu a jeho možností financovania, a to aj prostredníctvom kancelárií programu, čím sa zlepší dosah, viditeľnosť a šírenie výsledkov programu.

Financovanie prierezových a horizontálnych priorít a činností sa určuje podľa ich povahy a rozsahu.

# Kapitola VI

# Finančné ustanovenia

*Článok 11*

***Rozpočet***

1. Orientačné finančné krytie na vykonávanie programu na obdobie *2028 – 2034* sa stanovuje na *8 582 000 000 EUR* v bežných cenách.

2. Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na činnosti trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné čiastkové platby počas viacerých rokov.

3. Na pokrytie potrebných výdavkov a na riadenie akcií neukončených do konca programu možno rozpočtové prostriedky zahrnúť do rozpočtu Únie aj po roku 2034.

4. Finančné krytie uvedené v odseku 1 tohto článku a sumy dodatočných zdrojov uvedené v článku 12 sa môžu použiť aj na technickú a administratívnu pomoc pri vykonávaní programu, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, audítorské a hodnotiace činnosti, systémy a platformy informačných technológií na úrovni inštitúcií, informačné a komunikačné činnosti vrátane inštitucionálnej komunikácie o

politických prioritách Únie, ako aj na všetku ostatnú technickú a administratívnu pomoc alebo výdavky na zamestnancov, ktoré vzniknú Komisii pri riadení programu.

*Článok 12*

***Ďalšie zdroje***

1. Dodatočné finančné alebo nefinančné príspevky na program môžu poskytovať členské štáty, inštitúcie, orgány a agentúry Únie, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie alebo iné tretie strany. Dodatočné finančné príspevky predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 2 písm. a), d) alebo e) alebo článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

2. Na žiadosť členských štátov sa na program môžu sprístupniť zdroje, ktoré im boli pridelené v rámci zdieľaného riadenia. Komisia uvedené zdroje implementuje priamo alebo nepriamo v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. a) alebo c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Dopĺňajú sumu uvedenú v článku 11 ods. 1 tohto nariadenia. Uvedené zdroje sa použijú v prospech dotknutého členského štátu. Ak Komisia v rámci priameho alebo nepriameho riadenia neprijme právny záväzok týkajúci sa dodatočných súm takto sprístupnených na program, zodpovedajúce neviazané sumy sa môžu na žiadosť dotknutého členského štátu previesť späť na jeden alebo viacero príslušných zdrojových programov alebo ich nástupcov.

*Článok 13*

***Alternatívne, kombinované a kumulatívne financovanie***

1. Program sa vykonáva v synergii s inými programami Únie. V rámci tohto programu možno poskytnúť príspevok aj na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok Únie z iného programu. Na zodpovedajúci príspevok sa uplatňujú pravidlá príslušného programu Únie alebo sa na všetky príspevky môže uplatňovať jednotný súbor pravidiel a môže sa prijať jediný právny záväzok. Ak sa všetky príspevky Únie poskytujú na základe oprávnených nákladov, kumulatívna podpora z rozpočtu Únie nepresiahne celkové oprávnené náklady na akciu a môže sa vypočítať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, v ktorých sa stanovujú podmienky podpory.

2. Postupy udeľovania v rámci programu sa môžu v rámci priameho alebo nepriameho riadenia vykonávať spoločne s členskými štátmi, inštitúciami, orgánmi a agentúrami Únie, tretími krajinami, medzinárodnými organizáciami, medzinárodnými finančnými inštitúciami alebo inými tretími stranami (ďalej len „partneri v spoločnom postupe udeľovania“) za predpokladu, že je zabezpečená ochrana finančných záujmov Únie. Takéto postupy podliehajú jedinému súboru pravidiel a vedú k uzavretiu jediného právneho záväzku. Na tento účel môžu partneri v spoločnom postupe udeľovania sprístupniť na program zdroje v súlade s článkom 12 tohto nariadenia alebo môžu byť v príslušných prípadoch v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 poverení vykonávaním postupu udeľovania. V spoločných postupoch udeľovania môžu byť aj zástupcovia partnerov spoločného postupu udeľovania členmi komisie pre vyhodnotenie uvedenej v článku 153 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

*Článok 14*

***Tretie krajiny pridružené k programu***

1. Na programe sa môžu v súlade s cieľmi stanovenými v článku 3 a v súlade s príslušnými medzinárodnými dohodami alebo akýmikoľvek rozhodnutiami, ktoré boli prijaté v rámci týchto dohôd a ktoré sa vzťahujú na príslušné krajiny, prostredníctvom úplného alebo čiastočného pridruženia zúčastňovať tieto tretie krajiny:

   a) členovia Európskeho združenia voľného obchodu, ktorí sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru, ako aj európske mikroštáty;

   b) pristupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti;

   c) krajiny európskej susedskej politiky;

   d) iné tretie krajiny.

2. Dohodami o pridružení týkajúcimi sa účasti na programe sa:

   a) zabezpečuje spravodlivá rovnováha, pokiaľ ide o príspevky tretej krajiny zúčastňujúcej sa na programe a prínosy pre túto tretiu krajinu;

   b) stanovujú podmienky účasti na programe Únie vrátane výpočtu finančných príspevkov na program a jeho všeobecné administratívne náklady pozostávajúcich z operačného príspevku a účastníckeho poplatku;

   c) tretej krajine neudeľujú žiadne právomoci rozhodovať v programe;

   d) zaručujú práva Únie zabezpečovať správne finančné riadenie a chrániť svoje finančné záujmy

   e) a v relevantných prípadoch zabezpečuje ochrana záujmov Únie v oblasti bezpečnosti a verejného poriadku.

Na účely písmena d) tretia krajina udelí potrebné práva a prístup, ktoré sa vyžadujú podľa nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013, a zaručí vykonateľnosť rozhodnutí o presadzovaní práva, ktorými sa ukladá peňažný záväzok na základe článku 299 ZFEÚ, ako aj rozsudkov a uznesení Súdneho dvora Európskej únie.

3. V dohodách o pridružení, ktorými sa udeľujú práva na účasť na špecifickom cieli „audiovizuálna oblasť“ uvedenom v článku 3, sa zohľadňuje situácia na audiovizuálnom trhu v dotknutej krajine vrátane blízkosti jej právneho rámca s *acquis* Únie v oblasti audiovizuálnych médií a prístupu k rovnocenným systémom podpory, najmä pokiaľ ide o iné európske krajiny. V dohodách uzavretých s krajinami uvedenými v odseku 1 písm. b) sa vyžaduje zosúladenie ich vnútroštátneho práva so smernicou 2010/13/EÚ s cieľom udeliť práva na účasť na špecifickom cieli „audiovizuálna oblasť“.

*Článok 15*

***Implementácia a formy financovania z prostriedkov Únie***

1. Program sa vykonáva v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 v rámci priameho riadenia alebo v rámci nepriameho riadenia so subjektmi uvedenými v článku 62 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia.

1. Finančné prostriedky Únie sa môžu poskytovať v akejkoľvek forme v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509, najmä vo forme grantov, cien, verejného obstarávania a nefinančných donácií.

2. Ak sa podpora Únie poskytuje vo forme rozpočtovej záruky alebo finančného nástroja vrátane prípadov, keď sa kombinuje s nenávratnou podporou v rámci operácie kombinovaného financovania, poskytuje sa výlučne prostredníctvom investičného nástroja ECF InvestEU a implementuje sa v súlade s uplatniteľnými pravidlami nástroja ECF InvestEU prostredníctvom dohôd uzavretých na tento druh podpory v rámci nástroja ECF InvestEU.

3. Podpora Únie vo forme rozpočtovej záruky sa poskytuje do maximálnej výšky rozpočtovej záruky stanovenej v nariadení o ECF.

4. Ak sa v programe využíva nástroj ECF InvestEU, zabezpečí sa tvorba rezerv na rozpočtovú záruku a financovanie finančných nástrojov, a to aj v prípade, že sa kombinuje s nenávratnou podporou vo forme operácie kombinovaného financovania.

5. Ak sa financovanie z prostriedkov Únie poskytuje vo forme grantu, v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa poskytuje ako financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, alebo prípadne ako financovanie so zjednodušeným vykazovaním nákladov. Vo forme refundácie skutočných oprávnených nákladov sa financovanie môže poskytnúť len vtedy, ak ciele akcie nemožno dosiahnuť inak.

6. Na účely článku 153 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 môže byť komisia pre vyhodnotenie čiastočne alebo úplne zložená z nezávislých externých odborníkov.

7. Predpokladá sa, že subjekty, ktoré žiadajú o financovanie v rámci vetvy programu Kreatívna Európa – kultúra a ktoré počas posledných dvoch rokov dostali viac ako 50 % svojich ročných príjmov z verejných zdrojov, majú potrebnú finančnú, odbornú a administratívnu kapacitu vykonávať činnosti v rámci programu. Na preukázanie uvedenej kapacity nie sú povinné predložiť ďalšiu dokumentáciu.

*Článok 16*

***Oprávnenosť***

1. Kritériá oprávnenosti sa stanovujú v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 s cieľom podporiť dosiahnutie cieľov stanovených v článku 3 a uplatňujú sa na všetky postupy udeľovania v rámci programu.

2. Pri postupoch udeľovania v rámci priameho a nepriameho riadenia môžu byť na poskytnutie alebo získanie podpory Únie oprávnené jeden alebo viac z týchto právnych subjektov:

   a) subjekty usadené v členských štátoch;

   b) subjekty usadené v pridruženej tretej krajine;

   c) medzinárodné organizácie;

   d) iné subjekty usadené v nepridružených tretích krajinách, ak je financovanie takýchto subjektov nevyhnutné na vykonávanie akcie a prispieva k cieľom stanoveným v článku 3.

3. Dodatočne k článku 168 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa na akýchkoľvek mechanizmoch verejného obstarávania stanovených v článku 168 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 môžu v relevantných prípadoch zúčastňovať a tieto mechanizmy využívať pridružené tretie krajiny uvedené v článku 14 ods. 1 tohto nariadenia. Na zúčastnené pridružené tretie krajiny sa mutatis mutandis uplatňujú pravidlá, ktoré platia pre členské štáty.

4. Postupy udeľovania, ktoré majú vplyv na bezpečnosť alebo verejný poriadok, najmä pokiaľ ide o strategické aktíva a záujmy Únie alebo jej členských štátov, sa obmedzujú v súlade s článkom 136 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

5. V pracovnom programe uvedenom v článku 110 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa môžu kritériá oprávnenosti stanovené v tomto nariadení bližšie špecifikovať alebo sa môžu stanoviť dodatočné kritériá oprávnenosti pre osobitné akcie.

6. Grant na prevádzku možno udeliť Európskej sieti vnútroštátnych orgánov pre otázky rovnosti (Equinet) bez výzvy na predkladanie návrhov na pokrytie výdavkov spojených so stálym pracovným programom siete Equinet.

*Článok 17*

***Pracovný program***

Program sa vykonáva prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. V pracovných programoch sa v príslušných prípadoch stanovujú činnosti a súvisiace sumy podpory Únie, ktoré sa majú implementovať prostredníctvom nástroja ECF InvestEU.

# Kapitola VII

# Záverečné ustanovenia

*Článok 18*

***Zrušenie***

Nariadenia (EÚ) 2021/692 a (EÚ) 2021/818 sa zrušujú s účinnosťou od 1. januára 2028.

*Článok 19*

***Prechodné ustanovenia***

1. Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie ani zmenu dotknutých akcií implementovaných podľa nariadenia (EÚ) 2021/692 a nariadenia (EÚ) 2021/818, ktoré sa na ne vzťahujú aj naďalej až do ich ukončenia.

2. Z finančného krytia programu sa môžu uhrádzať aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebné na zabezpečenie prechodu medzi programom a opatreniami prijatými podľa nariadení (EÚ) 2021/692 a (EÚ) 2021/818.

*Článok 20*

***Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie***

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2028.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

| | |
|---|---|
| *Za Európsky parlament* | *Za Radu* |
| *predseda/predsedníčka* | *predseda/predsedníčka* |

# LEGISLATÍVNY FINANČNÝ A DIGITÁLNY VÝKAZ


1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY ... 3
1.1. Názov návrhu/iniciatívy ... 3
1.2. Príslušné oblasti politiky ... 3
1.3. Ciele ... 3
1.3.1. Všeobecné ciele ... 3
1.3.2. Špecifické ciele ... 3
1.3.3. Očakávané výsledky a vplyv ... 3
1.3.4. Ukazovatele výkonnosti ... 3
1.4. Návrh/iniciatíva sa týka: ... 4
1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy ... 4
1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy ... 4
1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Európskej únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty. ... 4
1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti ... 4
1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi ... 5
1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia ... 5
1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy ... 6
1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu ... 6
2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA ... 8
2.1. Zásady monitorovania a podávania správ ... 8
2.2. Systémy riadenia a kontroly ... 8
2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných metód plnenia rozpočtu, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly ... 8
2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie ... 8
2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí) ... 8
2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam ... 9
3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY ... 10
3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov ... 10

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky ..... 12
3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky ..... 12
3.2.1.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu ..... 12
3.2.1.2. Rozpočtové prostriedky z vonkajších pripísaných príjmov ..... 17
3.2.2. Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov ..... 22
3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky ..... 24
3.2.3.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu ..... 24
3.2.3.2. Rozpočtové prostriedky z vonkajších pripísaných príjmov ..... 24
3.2.3.3. Celkové rozpočtové prostriedky ..... 24
3.2.4. Odhadovaná potreba ľudských zdrojov ..... 25
3.2.4.1. Financovaná zo schváleného rozpočtu ..... 25
3.2.4.2. Financovaná z vonkajších pripísaných príjmov ..... 26
3.2.4.3. Celková potreba ľudských zdrojov ..... 26
3.2.5. Prehľad odhadovaného vplyvu na investície súvisiace s digitálnymi technológiami 28
3.2.6. Súlad s platným viacročným finančným rámcom ..... 28
3.2.7. Príspevky od tretích strán ..... 28
3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy ..... 29
4. DIGITÁLNE ROZMERY ..... 29
4.1. Požiadavky digitálneho významu ..... 30
4.2. Údaje ..... 30
4.3. Digitálne riešenia ..... 31
4.4. Posúdenie interoperability ..... 31
4.5. Opatrenia na podporu digitálneho vykonávania ..... 32

# 1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

## 1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program AgoraEU a zrušujú sa nariadenia (EÚ) 2021/692 a 2021/818 na roky 2028 – 2034

## 1.2. Príslušné oblasti politiky

Kultúra, audiovizuálna oblasť a médiá, základné práva, rovnosť a nediskriminácia, právny štát, občianska spoločnosť, demokratická účasť.

## 1.3. Ciele

### *1.3.1. Všeobecné ciele*

Všeobecnými cieľmi programu sú podpora kultúrnej a jazykovej rozmanitosti a dedičstva, zvýšenie konkurencieschopnosti kultúrnych a kreatívnych odvetví, najmä mediálneho a audiovizuálneho priemyslu, ochrana umeleckej slobody a slobody médií, ako aj ochrana a podpora rovnosti, aktívneho občianstva, práv a hodnôt zakotvených v zmluvách a v charte, čím sa posilní demokratická účasť a spoločenská odolnosť v rámci Únie.

### *1.3.2. Špecifické ciele*

Programom sa podporia tieto špecifické ciele:

a) prispievať k cezhraničnej kultúrnej tvorbe, spolupráci, účasti a prístupnosti a k cezhraničnému šíreniu rozmanitých kultúrnych diel a zároveň posilňovať sociálny, hospodársky a medzinárodný rozmer kultúrnych a kreatívnych odvetví („kultúra“);

b) prispievať ku kultúrnej rozmanitosti a konkurencieschopnosti audiovizuálneho odvetvia a odvetvia videohier, najmä posilnením tvorby a cezhraničnej distribúcie európskeho obsahu a prístupu občanov k nemu („audiovizuálna oblasť“);

c) prispievať k slobodnému, životaschopnému a rozmanitému informačnému ekosystému Únie, najmä podporou slobodnej a nezávislej žurnalistiky a spravodajských médií, zlepšovaním prístupu občanov k dôveryhodným informáciám a bojom proti dezinformáciám („spravodajstvo“);

d) prispievať k ochrane a podpore základných práv, rovnosti a nediskriminácie a práv občanov Únie zakotvených v zmluvách vrátane voľného pohybu občanov a k posilňovaniu postavenia občianskej spoločnosti („práva, rovnosť, občania a občianska spoločnosť“);

e) prispievať k boju proti rodovo podmienenému násiliu a násiliu páchanému na deťoch a iných skupinách ohrozených takýmto násilím („Daphne“);

f) prispievať k posilňovaniu demokratickej účasti a presadzovaniu zásady právneho štátu („demokratická účasť a právny štát“).

S cieľom maximalizovať vplyv a posilniť synergie sa programom podporia prierezové a horizontálne činnosti, ktoré prispievajú k všeobecným cieľom, a to najmä rozvíjaním synergií medzi kultúrnou, mediálnou a občianskou sférou a podporou medzisektorovej spolupráce a inovácií.

### *1.3.3. Očakávané výsledky a vplyv*

*Uveďte, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.*

Program bude mať pozitívny vplyv na cezhraničnú kultúrnu spoluprácu, účasť na kultúrnom živote a jeho dostupnosť, ako aj na šírenie rôznorodých kultúrnych diel. To sa dosiahne prostredníctvom podpory spolupráce, tvorby, vytvárania sietí a združovania skúseností v kultúrnych a kreatívnych odvetviach, podpory šírenia rôznorodého kultúrneho obsahu a prístupu ku kultúrnej rozmanitosti a kultúrnemu dedičstvu a podpory mobility umelcov a profesionálnych pracovníkov z oblasti kultúry a kreatívnych odvetví za hranicami jednotlivých štátov. Výsledkom akcií bude okrem iného lepšie vybavenie kultúrnych a kreatívnych odvetví na riešenie kľúčových výziev, posilnenie tvorivého potenciálu kultúrnych a kreatívnych odvetví v súvislosti s umeleckou slobodou, rozmanitejší kultúrny obsah, ktorý sa bude šíriť za hranicami jednotlivých štátov, viac umelcov a profesionálnych pracovníkov z oblasti kultúry a kreatívnych odvetví, ktorí rozšíria svoju kariéru, väčší a inkluzívnejší prístup k rozmanitejšiemu kultúrnemu obsahu a dedičstvu, väčšie medzinárodné kultúrne partnerstvá a výmeny, väčšia digitalizácia, prístup k digitálnemu dedičstvu, jeho uchovávanie a opätovné využívanie.

Program bude mať pozitívny vplyv na podporu tvorby a šírenia audiovizuálneho a mediálneho obsahu EÚ a prístupu k nemu a na rozmanitý informačný trh. Podpora audiovizuálnych diel prispeje k posilneniu európskej kultúrnej rozmanitosti a konkurencieschopnosti, napr. prostredníctvom koprodukcií. Prinesie takisto zlepšenie v oblasti tvorby a šírenia videoherného obsahu a prístupu k nemu a posilní využívanie duševného vlastníctva naprieč médiami. Integrita informačného trhu EÚ sa bude chrániť prostredníctvom podpory plurality a nezávislosti médií, životaschopnosti médií a mediálnej gramotnosti, ako aj prostredníctvom posilňovania situačného povedomia.

Program bude mať pozitívny vplyv na ochranu a podporu základných práv a nediskriminácie, ako aj na prosperujúci občiansky priestor. Akcie budú mať za následok zvýšenie viditeľnosti základných práv a povedomia o nich a zníženie diskriminácie a obťažovania. Akcie budú mať takisto za následok ochranu jednotlivcov, a najmä žien, detí a skupín ohrozených násilím, a podporu obetí pri riešení jeho dôsledkov. Občania a organizácie sa budú môcť zmysluplne podieľať na politickom, hospodárskom, sociálnom a kultúrnom živote svojich spoločností. Občania budú môcť slobodne vyjadrovať svoje názory, vyberať si politických vodcov a rozhodovať o svojej budúcnosti.

### *1.3.4. Ukazovatele výkonnosti*

*Uveďte ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.*

Ukazovatele výstupov a výsledkov na účely monitorovania pokroku a výsledkov tohto programu budú zodpovedať spoločným ukazovateľom stanoveným v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]* [Výkonnosť].

## 1.4. Návrh/iniciatíva sa týka:

¨novej akcie

¨ novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu[38]

☒ predĺženia trvania existujúcej akcie

¨ zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu

## 1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

*1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy*

Program prispeje k riešeniu špecifických a spoločných výziev a posilnia sa ním synergie v oblasti kultúry, médií a občianskej sféry, pričom sa v ňom zohľadní špecifická povaha a výzvy jednotlivých oblastí politiky, ich rôzne cieľové skupiny a ich osobitné potreby. Spojením podpory v týchto oblastiach bude Únia lepšie vybavená na riešenie opakujúcich sa, ale aj nových a vznikajúcich politických priorít, ako je ochrana demokracií, práv a rovnosti, podpora priestoru pre občiansku spoločnosť, prispievanie ku kultúrnej a jazykovej rozmanitosti a k ochrane kultúrneho dedičstva, posilňovanie kultúrnych a kreatívnych odvetví a zvyšovanie ich odolnosti, podpora slobody a plurality médií a posilňovanie hospodárskeho rastu médií a kultúrnych subjektov.

*1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Európskej únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.*

Dôvody na akciu na úrovni Európskej únie (ex ante)

Financovanie z programu je zamerané na činnosti, pri ktorých môže byť intervencia EÚ v porovnaní s opatreniami prijatými iba samotnými členskými štátmi prínosnejšia.

Ide najmä o tieto činnosti:

– Riešenie nadnárodných a spoločných výziev (napr. zmenšovanie občianskeho priestoru, ohrozenie slobody a plurality médií, fragmentácia kultúrnych, kreatívnych a mediálnych odvetví na úrovni jednotlivých štátov a jazykov): v dôsledku týchto výziev je pre členské štáty ťažké uspokojivo ich riešiť samostatne. Úsilie na úrovni EÚ umožňuje spoluprácu, budovanie kapacít, vzájomné učenie a združovanie zdrojov, výmenu odborných znalostí a najlepších postupov.

– Samotné financovanie a politiky na vnútroštátnej úrovni nepostačujú na ochranu a podporu hodnôt a demokratických noriem EÚ a na ochranu občianskeho priestoru. To platí aj pre celkovú konkurencieschopnosť a rozmanitosť médií, audiovizuálneho a iných kultúrnych a kreatívnych odvetví.

– Podpora EÚ je nevyhnutná na zachovanie prístupu k audiovizuálnemu a kultúrnemu obsahu vo všetkých členských štátoch a vysokej úrovne ochrany základných práv.

[38] Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

– Podporou EÚ sa vyplnia nedostatky vo financovaní a službách, ktoré nie sú pokryté na úrovni členských štátov.

– Akcie EÚ majú zásadný význam pre presadzovanie hodnôt Únie na medzinárodnej úrovni, pričom medzinárodné normy sa uplatňujú v súlade s vnútornými politikami.

Očakávaný prínos vytvorený Európskou úniou (ex-post)

– Akciami na úrovni EÚ sa umožní nadnárodná spolupráca, združovanie zdrojov a výmena najlepších postupov medzi členskými štátmi, čo povedie k súdržnejším a účinnejším reakciám na spoločné výzvy.

– Podporou EÚ sa doplnia vnútroštátne opatrenia tým, že sa podporia oblasti, ktoré sú na vnútroštátnej úrovni nedostatočne financované alebo sa im nevenuje dostatočná pozornosť.

– Akciami EÚ sa zvýši mobilita profesionálnych pracovníkov a šírenie obsahu, posilní sa fungovanie vnútorného trhu a kultúrna a jazyková rozmanitosť.

– Akciami na úrovni EÚ sa zvýši povedomie o právach a posilní sa zmysel pre občianstvo EÚ a vzájomné porozumenie, a to prostredníctvom väčšieho povedomia o kultúrnej rozmanitosti a jej ocenenia, ochrany a presadzovania hodnôt Únie, podpory demokratickej a spoločenskej odolnosti a dôveryhodného informačného priestoru, čo sú ciele, ktoré sa iba vnútroštátnymi intervenciami nedajú dosiahnuť v plnej miere.

– Podporou EÚ sa posilní cezhraničný prístup občanov Únie k médiám, audiovizuálnemu a inému kultúrnemu a kreatívnemu obsahu.

*1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti*

Z výsledkov strednodobých hodnotení na roky 2021 – 2027 vyplýva, že existujúce programy vo veľkej miere splnili svoje politické ciele a poskytli pridanú hodnotu EÚ, pričom sa nimi poukázalo na oblasti, ktoré je potrebné zlepšiť z hľadiska koncepcie. Napríklad v priebežnom hodnotení programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty sa potvrdilo, že týmto programom sa v rámci financovania v oblasti hodnôt a základných práv vypĺňa do veľkej miery prázdne miesto. Program Kreatívna Európa prispel k podpore kultúrnej a jazykovej rozmanitosti tým, že sa ním zvýšil prístup ľudí k rôznorodému európskemu obsahu, ako aj k pomoci subjektom z audiovizuálneho odvetvia a iných kreatívnych a kultúrnych odvetví pri rozširovaní sa na európskej úrovni a zvyšovaní ich konkurencieschopnosti. V hodnoteniach multimediálnych akcií sa rovnako potvrdila pridaná hodnota podpory nezávislého spravodajstva o záležitostiach EÚ.

V hodnoteniach sa poukazuje aj na oblasti, ktoré je potrebné zlepšiť z hľadiska návrhu. Patrí medzi ne rozšírenie dosahu programov, uľahčenie prístupu, zjednodušenie riadenia, zlepšenie monitorovania, posilnenie synergií a zabránenie prekrývaniu s inými programami a zvýšenie flexibility pri riešení nových výziev.

*1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi*

Táto iniciatíva je súčasťou návrhu viacročného finančného rámca na roky 2028 – 2034.

Iniciatíva je v súlade so všeobecnými politickými prioritami Komisie na roky 2024 – 2029, konkrétne v oblasti 1. podpory ľudí, posilnenia našich spoločností a nášho sociálneho modelu; 2. ochrany našej demokracie a presadzovania našich hodnôt; 3. udržateľnej prosperity a konkurencieschopnosti Európy a 4. globálnej Európy.

1. Synergie s politikami na podporu ľudí, posilnenie našich spoločností a nášho sociálneho modelu

Podporia sa synergie medzi iniciatívami v oblasti médií, kultúry, hodnôt a práv a budúcimi intervenciami v oblasti vzdelávania, solidarity a mládeže. Tieto synergie, napríklad v oblasti mediálnej gramotnosti, digitálnych zručností, občianskej angažovanosti a občianskeho vzdelávania, vzdelávania v oblasti umenia a kultúry a rozvoja zručností a začlenenia, sa budú podporovať v súlade s cieľmi stratégie EÚ pre mládež a správy o občianstve EÚ, ako aj s ďalšími pripravovanými politickými iniciatívami. Touto iniciatívou sa dopĺňajú niektoré iniciatívy v rámci politík zamestnanosti a sociálnych politík. Podporou rovnakého prístupu k právam a posilňovaním rozmanitosti sa podporí sociálne začlenenie a spravodlivé trhy práce. Kultúrne a kreatívne odvetvia a mediálny priemysel budú aktívne prispievať k zvyšovaniu úrovne zručností a rekvalifikácii profesionálnych pracovníkov v kontexte únie zručností, takisto sa nimi bude pravdepodobne podporovať vytváranie pracovných miest v týchto odvetviach. Kultúrne a kreatívne odvetvia sa takisto zamerajú na zlepšenie pracovných podmienok umelcov a profesionálnych pracovníkov z oblasti kultúry a kreatívnych odvetví.

2. Synergie s politikami v oblasti spravodlivosti

Zosúladenie politík v oblasti spravodlivosti a právneho štátu vytvára pevný rámec, ktorým sa zabezpečuje zodpovednosť, podporuje sa právna súdržnosť medzi členskými štátmi a chránia sa základné práva, čím sa posilňuje dôvera a spolupráca v rámci Únie. Vzťah medzi základnými právami a politikami v oblasti spravodlivosti je kľúčový pri formovaní spravodlivých a rovnoprávnych spoločností. Základnými právami – od práva na spravodlivý proces cez ochranu pred diskrimináciou až po ochranu súkromia – sa vymedzujú základné normy, ktoré musia justičné systémy presadzovať, a abstraktné zásady sa vďaka nim premietajú do konkrétnych právnych opatrení a postupov. Napríklad antidiskriminačnými právnymi predpismi sa presadzuje zásada rovnosti pred zákonom. Synergiou medzi základnými právami a politikami v oblasti spravodlivosti sa teda zabezpečuje, že právne systémy nielen zabraňujú zneužívaniu, ale aktívne podporujú dôstojnosť, rovnosť a slobodu. Táto synergia je nevyhnutná na budovanie dôvery verejnosti v právne inštitúcie, na podporu sociálnej súdržnosti a v konečnom dôsledku na zabezpečenie dostupnosti a zmysluplnosti spravodlivosti pre všetkých. Na tento účel sa budú podporovať synergie medzi týmto programom a budúcim programom Spravodlivosť.

3. Synergie s politikami pre jednotný trh a konkurencieschopnosť

Touto iniciatívou sa doplní politický rámec EÚ v oblasti jednotného trhu a hospodárskej konkurencieschopnosti. Vychádza najmä zo správy o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti z roku 2024, v ktorej sa uplatňuje ekosystémový prístup s cieľom posilniť odolnosť a strategickú autonómiu kľúčových priemyselných odvetví vrátane kultúrneho a kreatívneho priemyslu. Odráža aj ciele Kompasu konkurencieschopnosti, ktorým sa stanovujú jasné referenčné hodnoty na zlepšenie dlhodobej produktivity EÚ a podporu inovácií.

Touto iniciatívou sa posilnia synergie s budúcim Európskym fondom pre konkurencieschopnosť a budúcim programom pre výskum a inovácie. To zahŕňa podporu multidisciplinárneho výskumu na rôzne témy vrátane demokracie, hodnôt, rovnosti a dezinformácií, ale aj digitálnych a priemyselných tém úzko spojených s kultúrnymi a kreatívnymi odvetviami (napr. rozšírená realita, imerzívne prostredia, nové médiá). Návrh navyše prispieva k riešeniu digitálnej transformácie Európy, a to v súlade s cieľmi Digitálneho desaťročia do roku 2030.

4. Synergie s politikami pre globálnu Európu

Budúcim programom sa budú dopĺňať akcie financované prostredníctvom vonkajších činností Únie. Napríklad posilňovaním kultúrnych výmen a podporou médií a audiovizuálneho obsahu EÚ na celom svete, a to aj prostredníctvom medzinárodnej spolupráce, sa otvoria nové trhy, prilákajú sa svetové talenty, zvýši sa vplyv a príťažlivosť EÚ na svetovej scéne.

*1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia*

–

### 1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

☒ **obmedzené trvanie**

– ☒ v platnosti od 1. 1. 2028 do 31. 12. 2034.

– ☒ Finančný vplyv trvá od roku 2028 do roku 2034 v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov a od roku 2028 do roku 203x v prípade platobných rozpočtových prostriedkov.

¨ **neobmedzené trvanie**

– Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR

– a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

### 1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu

☒ **Priame riadenie** na úrovni Komisie

– ☒ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie

– ☒ prostredníctvom výkonných agentúr

¨ **Zdieľané riadenie** s členskými štátmi

☒ **Nepriame riadenie**, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

– ¨ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,

– ☒ medzinárodné organizácie a ich agentúry (napr. UNESCO, OECD, Rada Európy…)

– ☒ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,

– ¨ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,

– ☒ verejnoprávne subjekty (napr. subjekty posudzované na základe pilierov)

– ☒ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú im poskytnuté primerané finančné záruky,

– ☒ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky (subjekty posudzované na základe pilierov)

– ¨ subjekty alebo osoby poverené vykonávaním osobitných akcií v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte,

– ¨ subjekty usadené v členskom štáte, spravované súkromným právom členského štátu alebo právom Únie, ktoré môžu byť v súlade s pravidlami platnými v jednotlivých odvetviach poverené implementáciou finančných prostriedkov Únie alebo rozpočtových záruk, pokiaľ sú takéto subjekty kontrolované verejnoprávnymi subjektmi alebo súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby a sú im poskytnuté primerané finančné záruky v podobe spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti zo strany kontrolných subjektov alebo rovnocenné finančné záruky, ktoré môžu byť v prípade každej akcie obmedzené na maximálnu sumu podpory Únie.

Poznámky

| |
|---|
| Program sa bude vykonávať v rámci priameho riadenia (pričom časti budú delegované na Európsku výkonnú agentúru pre vzdelávanie a kultúru), ako aj v rámci nepriameho riadenia prostredníctvom medzinárodných organizácií (napr. UNESCO, OECD, Rada Európy, …) a iných subjektov posudzovaných na základe pilierov, čo sa osvedčilo v predchádzajúcich viacročných finančných rámcoch. |

## 2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

### 2.1. Zásady monitorovania a podávania správ

(41) Pravidlá monitorovania a podávania správ pre tento program sa budú riadiť požiadavkami stanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]* [Výkonnosť].

### 2.2. Systémy riadenia a kontroly

*2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných metód plnenia rozpočtu, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Väčšina akcií programu sa bude realizovať v režime priameho riadenia a čiastočne bude delegovaná na Európsku výkonnú agentúru pre vzdelávanie a kultúru (EACEA). Súčasný spôsob vykonávania sa v predchádzajúcich programoch osvedčil a miera chybovosti v programe Kreatívna Európa je v súčasnosti na základe predbežných výsledkov súčasného VFR nižšia ako 2 %. Financovanie sa bude realizovať s využitím spôsobov vykonávania, ktoré ponúka nariadenie o rozpočtových pravidlách, najmä grantov a verejného obstarávania, pretože to umožňuje lepšie prispôsobiť akcie potrebám politiky a flexibilnejšie upravovať priority, najmä prostredníctvom grantov. Granty budú mať formu skutočných nákladov, jednorazových platieb, paušálnych sadzieb, jednotkových nákladov alebo ich kombinácie. Používaním stupníc jednotkových nákladov a iných zjednodušených opatrení sa zníži možnosť chýb v žiadostiach o úhradu nákladov. Uplatní sa niekoľko opatrení, ktoré umožnia lepší prístup, napr. pre menšie organizácie, zjednodušenie usmernení a postupov na základe nariadenia o rozpočtových pravidlách (pozri v texte).

Priame riadenie na úrovni Komisie takisto umožní nadväzovať priame kontakty s prijímateľmi/dodávateľmi zapojenými do vykonávania činností, ktoré slúžia politikám únie.

*2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

Program čelí rovnakým rizikám ako ostatné programy Komisie, ktoré sú zamerané na prijímateľov rôzneho charakteru. Konkrétne niektorí prijímatelia sa neopakujú alebo nemajú rozšírené administratívne štruktúry. Riziká sa týkajú najmä 1. zabezpečenia kvality vybraných projektov a ich následnej technickej realizácie; 2. rizika neefektívneho alebo nehospodárneho využitia poskytnutých finančných prostriedkov, a to tak v prípade grantov, ako aj verejného obstarávania; 3. podvodov.

Očakáva sa, že väčšina uvedených rizík sa zníži vďaka: 1. dôkladnému návrhu výziev na predkladanie návrhov; 2. usmerneniam pre žiadateľov a prijímateľov; 3. používaniu zjednodušeného vykazovania jednotkových nákladov, paušálnych sadzieb a jednorazových platieb, ktoré sa účinne uplatňovali v súčasnom VFR a sú stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách; 4. používaniu podnikových postupov a systémov na riadenie návrhov a grantov (napr. príručka ku grantom, e-Grants atď.) s cieľom zabezpečiť úplný súlad s najlepšími postupmi vo všetkých fázach životného cyklu grantov a verejného obstarávania.

Stratégia kontrol sa skladá z rôznych prvkov: 1. programovania, hodnotenia a výberu návrhov s cieľom zabezpečiť, aby sa financovali iba najlepšie návrhy; 2.

podpisovania a monitorovania dohôd o grante, ktoré podliehajú *ex ante* overeniu na finančnej úrovni aj na úrovni politík; 3. audity *ex post* založené na „stratégii odhaľovania“, ktorých cieľom je identifikovať maximálny počet nezrovnalostí s cieľom vymáhať neoprávnené platby.

Časti programu bude naďalej vykonávať Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru (EACEA), ktorá používa rovnaké podnikové postupy, aké sa uplatňujú v celej Komisii.

Agentúra EACEA uplatňuje ročný plán auditov *ex post*, ktorý sa vzťahuje na všetky akcie a potvrdzuje sa v ňom chybovosť pod 2 % pre súčasný VFR.

V súčasnosti na agentúru EACEA dohliada jej riadiaci výbor, ktorého nadriadenými generálnymi riaditeľstvami sú GR EAC a GR CNECT v súvislosti s programom Kreatívna Európa, ako aj GR JUST ako nadriadené generálne riaditeľstvo pre program Občania, rovnosť, práva a hodnoty. Zabezpečuje sa pravidelné podávanie správ prostredníctvom prehľadov údajov, ako aj pravidelné koordinačné stretnutia s nadriadenými generálnymi riaditeľstvami.

*2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Náklady na kontroly programu predstavujú približne 6 % platieb vykonaných Komisiou. Očakáva sa, že táto hodnota zostane stabilná alebo sa mierne zníži, ak sa bude ďalej rozširovať využívanie zjednodušeného vykazovania nákladov. Cieľom systému riadenia a kontroly je udržať očakávanú úroveň rizika chyby (pri platbe a uzavretí) pod hranicou významnosti 2 %.

## 2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Zodpovedné útvary budú pokračovať v uplatňovaní svojej stratégie pre boj proti podvodom, ktorá je v súlade so stratégiou Komisie pre boj proti podvodom (CAFS), s cieľom zabezpečiť okrem iného, aby boli ich vnútorné kontroly súvisiace s bojom proti podvodom v úplnom súlade s CAFS a aby bol prístup k riadeniu rizík v oblasti boja proti podvodom zameraný na identifikáciu prípadov rizika podvodu a na primerané reakcie.

Stratégie agentúry EACEA a Komisie pre boj proti podvodom umožňujú riešiť riziko podvodov, predovšetkým opatreniami na predchádzanie nezrovnalostiam, ktoré sú následne zvýšené v prípade zistenia podvodu. Tieto opatrenia sa budú aj naďalej vykonávať v nadriadených generálnych riaditeľstvách aj v agentúre EACEA: monitorovanie kancelárií, monitorovanie misií v súlade s vymedzenou stratégiou monitorovania, jednoznačné požiadavky na podávanie správ v dohodách o grante s prijímateľmi, otváracie stretnutia s novými prijímateľmi, možnosť skrátiť granty v prípade nezabezpečenia výsledkov alebo nesúladu s určitými podmienkami financovania, napr. v súvislosti s komunikáciou.

V prípadoch vylúčenia sa prijímatelia predkladajú do databázy systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES) a prípady sa sledujú v spolupráci s úradom OLAF a Európskou prokuratúrou (EPPO).

## 3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

### 3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Požadované nové rozpočtové riadky

*V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.*

| Okruh viacročného finančného rámca | Rozpočtový riadok | Druh výdavkov | Príspevky | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Číslo | DRP/NRP | krajín EZVO | kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov | iných tretích krajín | iné pripísané príjmy |
| 2 | 06 01 02 Podporné výdavky na program AgoraEU | NRP | ÁNO/NIE | ÁNO/NIE | ÁNO/NIE | ÁNO/NIE |
| 2 | 06 03 01 Kreatívna Európa – kultúra | DRP | ÁNO/NIE | ÁNO/NIE | ÁNO/NIE | ÁNO/NIE |
| 2 | 06 03 02 MÉDIÁ+ | DRP | ÁNO/NIE | ÁNO/NIE | ÁNO/NIE | ÁNO/NIE |
| 2 | 06 03 03 Občania, rovnosť, práva a hodnoty+ | DRP | ÁNO/NIE | ÁNO/NIE | ÁNO/NIE | ÁNO/NIE |

## 3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

*3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky*

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov

– ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov:

*3.2.1.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu*

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

| **Okruh viacročného finančného rámca** | 2 | |
|---|---|---|

| | | | Rok | Rok | Rok | Rok | Rok | Rok | Rok | **VFR 2028 – 2034 SPOLU** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | **2028** | **2029** | **2030** | **2031** | **2032** | **2033** | **2034** | |
| Operačné rozpočtové prostriedky | | | | | | | | | | |
| Rozpočtový riadok 06 03 01 Kreatívna Európa – kultúra | Záväzky | (1a) | 0,230 | 0,238 | 0,247 | 0,256 | 0,265 | 0,275 | 0,285 | 1,796 |
| | Platby | (2a) | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |
| Rozpočtový riadok 06 03 02 MÉDIÁ+ | Záväzky | (1b) | 0,409 | 0,424 | 0,439 | 0,455 | 0,472 | 0,489 | 0,506 | 3,194 |
| | Platby | (2b) | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |
| Rozpočtový riadok 06 03 03 Občania, rovnosť, práva a hodnoty+ | Záväzky | (1c) | 0,460 | 0,477 | 0,494 | 0,512 | 0,531 | 0,550 | 0,569 | 3,593 |
| | Platby | (2c) | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |
| Z čoho: 06 03 03 01 Rovnosť, práva, občania a hodnoty | Záväzky | | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |
| | Platby | | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |
| Z čoho: 06 03 03 02 Demokratická účasť a právny štát | Záväzky | | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |
| | Platby | | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |
| Z čoho: 06 03 03 03 Daphne | Záväzky | | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |
| | Platby | | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |

| Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov[39][40] | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Rozpočtový riadok 06 01 02 Podporné výdavky na program AgoraEU | | (3) | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |
| **Rozpočtové prostriedky SPOLU** | Záväzky | =1a+1b+3 | 1,099 | 1,139 | 1,180 | 1,223 | 1,268 | 1,313 | 1,360 | 8,582 |
| | Platby | =2a+2b+3 | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |

| **Okruh viacročného finančného rámca** | **4** | „Administratívne výdavky“[41] |
|---|---|---|

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

| **GR: <EAC/CNECT/JUST>** | | Rok **2028** | Rok **2029** | Rok **2030** | Rok **2031** | Rok **2032** | Rok **2033** | Rok **2034** | **VFR 2028 – 2034 SPOLU** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| • Ľudské zdroje | | 37,070 | 37,070 | 37,070 | 37,070 | 37,070 | 37,070 | 37,070 | **259,490** |
| • Ostatné administratívne výdavky | | 1,523 | 1,538 | 1,553 | 1,569 | 1585 | 1,602 | 1,619 | **10,988** |
| **SPOLU** <…….> | Rozpočtové prostriedky | **38,593** | **38,608** | **38,623** | **38,639** | **38,655** | **38,672** | **38,689** | **270,478** |

| **Rozpočtové prostriedky OKRUHU 4 viacročného finančného rámca SPOLU** | (Záväzky spolu = Platby spolu) | **0** | **0** | **0** | **0** | **0** | **0** | **0** | **0** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

39

40 Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

41 Potrebné rozpočtové prostriedky by sa mali stanoviť na základe údajov o ročných priemerných nákladoch, ktoré sú k dispozícii na príslušných webových stránkach BUDGpedia.

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

| | | Rok **2028** | Rok **2029** | Rok **2030** | Rok **2031** | Rok **2032** | Rok **2033** | Rok **2034** | **VFR 2028 – 2034 SPOLU** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 4** | Záväzky | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |
| viacročného finančného rámca SPOLU | Platby | pm | pm | pm | pm | pm | pm | pm | **pm** |

*3.2.2. Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov (v prípade decentralizovaných agentúr nevypĺňať)*

(42) Ukazovatele výstupov a výsledkov na účely monitorovania pokroku a výsledkov tohto programu budú zodpovedať spoločným ukazovateľom stanoveným v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]* [Výkonnosť].

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

| **Uveďte ciele a výstupy** | | | Rok **2028** | | Rok **2029** | | Rok **2030** | | Rok **2031** | | Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6) | | | | | | **SPOLU** | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **VÝSTUPY** | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| ⇩ | Druh[42] | Priemerné náklady | Počet | Náklady | Počet | Náklady | Počet | Náklady | Počet | Náklady | Počet | Náklady | Počet | Náklady | Počet | Náklady | Počet spolu | Náklady spolu |
| ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 1[43]… | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| – Výstup | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| – Výstup | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| – Výstup | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

[42] Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

[43] Ako je uvedené v bode 1.3.2. „Špecifické ciele…“

| | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Špecifický cieľ č. 1 medzisúčet | | | | | | | | | | | | | | | | |
| ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 2… | | | | | | | | | | | | | | | | |
| – Výstup | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Špecifický cieľ č. 2 medzisúčet | | | | | | | | | | | | | | | | |
| **SPOLU** | | | | | | | | | | | | | | | | |

*3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky*

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov

– ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

*3.2.3.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu*

| **SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY** | Rok **2028** | Rok **2029** | Rok **2030** | Rok **2031** | Rok **2032** | Rok **2033** | Rok **2034** | **SPOLU 2028 – 2034** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **OKRUH 4** | | | | | | | | |
| Ľudské zdroje | 37,070 | 37,070 | 37,070 | 37,070 | 37,070 | 37,070 | 37,070 | **259 4900,000** |
| Ostatné administratívne výdavky | 1,523 | 1,538 | 1,553 | 1,569 | 1,585 | 1,602 | 1,619 | **10,988** |
| **Medzisúčet OKRUHU 4** | **38,593** | **38,608** | **38,623** | **38,639** | **38,655** | **38,672** | **38,689** | **270 4780,000** |
| **Mimo OKRUHU 4** | | | | | | | | |
| Ľudské zdroje | p.m. | p.m. | p.m. | p.m. | p.m. | p.m. | p.m. | **p.m.** |
| Ostatné administratívne výdavky | p.m. | p.m. | p.m. | p.m. | p.m. | p.m. | p.m. | **p.m.** |
| **Medzisúčet mimo OKRUHU 4** | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| **SPOLU** | | | | | | | | |

*3.2.4. Odhadovaná potreba ľudských zdrojov*

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.

– ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

*3.2.4.1. Financovaná zo schváleného rozpočtu*

*odhady sa vyjadrujú v ekvivalente plného pracovného času*

| SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY | | Rok 2028 | Rok 2029 | Rok 2030 | Rok 2031 | Rok 2032 | Rok 2033 | Rok 2034 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **• Pracovné miesta uvedené v pláne pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)** | | | | | | | | |
| 20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie) | | 182 | 182 | 182 | 182 | 182 | 182 | 182 |
| 20 01 02 03 (delegácie EÚ) | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| (Nepriamy výskum) | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| (Priamy výskum) | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Iné rozpočtové riadky (uveďte) | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)** | | | | | | | | |
| 20 02 01 (ZZ, VNE z celkového finančného krytia) | | 28 | 28 | 28 | 28 | 28 | 28 | 28 |
| 20 02 03 (ZZ, MZ, VNE a PED v delegáciách EÚ) | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Riadok administratívnej podpory | – ústredie | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| [XX.01.YY.YY] | – delegácie EÚ | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| (ZZ, VNE – nepriamy výskum) | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| (ZZ, VNE – priamy výskum) | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Iné rozpočtové riadky (uveďte) – Okruh 4 | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Iné rozpočtové riadky (uveďte) – Mimo okruhu 4 | | 10 | 10 | 10 | 10 | 10 | 10 | 10 |
| **SPOLU** | | **0** | **0** | **0** | **0** | **0** | **0** | **0** |
| [XX.01.YY.YY] | – delegácie EÚ | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| (ZZ, VNE – nepriamy výskum) | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| (ZZ, VNE – priamy výskum) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Iné rozpočtové riadky (uveďte) – Okruh 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Iné rozpočtové riadky (uveďte) – Mimo okruhu 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **SPOLU** | **220** | **220** | **220** | **220** | **220** | **220** | **220** |

Zamestnanci potrební na vykonávanie návrhu (v ekvivalentoch plného pracovného času):

| | **Potreby pokryté súčasnými zamestnancami, ktorí sú k dispozícii v útvaroch Komisie** | **Výnimoční dodatoční zamestnanci*** | | |
|---|---|---|---|---|
| | | **Financovaní z okruhu 4 alebo Výskum** | **Financovaní z riadka BA** | **Financovaní z poplatkov** |
| Pracovné miesta uvedené v pláne pracovných miest | 139 | 43 | Neuplatňuje sa. | |
| Externí zamestnanci (ZZ, VNE, DAZ) | 25 | 3 | 10 | |

Opis úloh, ktoré majú vykonávať:

| | |
|---|---|
| Úradníci a dočasní zamestnanci | |
| Externí zamestnanci | |

*3.2.5. Prehľad odhadovaného vplyvu na investície súvisiace s digitálnymi technológiami*

| **Digitálne a IT rozpočtové prostriedky SPOLU** | Rok | Rok | Rok | Rok | Rok | Rok | Rok | **VFR 2028 – 2034 SPOLU** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

| | 2028 | 2029 | 2030 | 2031 | 2032 | 2033 | 2034 | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **OKRUH 4** | | | | | | | | |
| IT výdavky (organizácie) | 1,804 | 1,804 | 1,804 | 1,804 | 1,804 | 1,804 | 1,804 | **12,628** |
| **Medzisúčet OKRUHU 4** | 1,804 | 1,804 | 1,804 | 1,804 | 1,804 | 1,804 | 1,804 | **12,628** |
| **Mimo OKRUHU 4** | | | | | | | | |
| Výdavky na operačné programy v oblasti politiky IT | 8,500 | 8,500 | 8,500 | 8,500 | 8,500 | 8,500 | 8,500 | **59,500** |
| **Medzisúčet mimo OKRUHU 4** | 8,500 | 8,500 | 8,500 | 8,500 | 8,500 | 8,500 | 8,500 | **59,500** |
| | | | | | | | | |
| **SPOLU** | **10,304** | **10,304** | **10,304** | **10,304** | **10,304** | **10,304** | **10,304** | **72,128** |

*3.2.6. Súlad s platným viacročným finančným rámcom*

Táto iniciatíva je v súlade s návrhom VFR na roky 2028 – 2034.

*3.2.7. Príspevky od tretích strán*

Návrh/iniciatíva:

– ☒ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami

– ☐ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

| | Rok **2028** | Rok **2029** | Rok **2030** | Rok **2031** | Rok **2032** | Rok **2033** | Rok **2034** | Spolu |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Uveďte spolufinancujúci subjekt | | | | | | | | |
| Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU | | | | | | | | |

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

– ☒ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.

– ☐ Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv na príjmy:

  – ☐ vplyv na vlastné zdroje

  – ☐ vplyv na iné príjmy

  – ☐ uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

| Rozpočtový riadok príjmov: | Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku | Vplyv návrhu/iniciatívy[44] | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | Rok **2028** | Rok **2029** | Rok **2030** | Rok **2031** | Rok **2032** | Rok **2033** | Rok **2034** |
| Článok …. | | | | | | | | |

V prípade pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

[44] Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.

## 4. DIGITÁLNE ROZMERY

### 4.1. Požiadavky digitálneho významu

| Odkaz na požiadavku | Opis požiadavky | Subjekty, na ktoré má požiadavka vplyv alebo ktorých sa týka | Procesy na vysokej úrovni | Kategórie |
|---|---|---|---|---|
| Kapitola VI, článok 11 | […] Technická a administratívna pomoc na implementáciu programu | Európska komisia; Prijímatelia | Implementácia programu prostredníctvom priameho riadenia grantov | Digitálne riešenia |
| Kapitola V, článok 10 | […] aj prostredníctvom kancelárií programu, čím sa zlepší dosah, viditeľnosť a šírenie výsledkov programu | Európska komisia, vnútroštátne orgány; Prijímatelia | Šírenie | Digitálne riešenia |
| Kapitola II, článok 4 písm. e) | […] zlepšovanie dôkazovej základne prostredníctvom lepšieho zberu údajov, analýzy […] | Európska komisia, výkonné agentúry, prijímatelia | Tvorba politiky založená na dôkazoch, implementácia a monitorovanie programov; hodnotenie | Digitálne riešenia, údaje |
| Kapitola III, článok 5 písm. f) | Podpora […] zberu a analýzy údajov […] | Európska komisia, výkonné agentúry, prijímatelia | Tvorba politiky založená na dôkazoch, | Digitálne riešenia, údaje |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | implementácia a monitorovanie programov; hodnotenie | |
| Kapitola III, článok 6 písm. f) | Zameranie na […] zber a analýzu údajov a vypracovanie spoločných noriem […] | Európska komisia, výkonné agentúry, prijímatelia | Tvorba politiky založená na dôkazoch, implementácia a monitorovanie programov; hodnotenie | Digitálne riešenia, údaje |

### 4.2. Údaje

*Všeobecný opis údajov v rozsahu pôsobnosti a všetky súvisiace štandardy/špecifikácie*

| **Typ údajov** | **Odkaz (-y) na požiadavku** | **Štandard a/alebo špecifikácia (ak sa uplatňuje)** |
|---|---|---|
| Krajiny, organizácie, rozpočet, účastníci a priority na projekt | kapitola VI, článok 11<br>kapitola V, článok 10<br>kapitola II, článok 4 písm. e)<br>kapitola III, článok 5 písm. f) a článok 6 písm. f)<br>nariadenie (EÚ, Euratom) (202X-XXXX nariadenie o výkonnosti) | eGrants a databázy akéhokoľvek implementujúceho orgánu v rámci programu |

***Zosúladenie s Európskou dátovou stratégiou***

*Vysvetlite, ako sú požiadavky zosúladené s Európskou dátovou stratégiou*

Ustanoveniami návrhu sa podporuje interoperabilita, opakované použitie a bezpečné zdieľanie údajov v súlade s Európskou dátovou stratégiou. Ak sa spracúvajú osobné údaje (napr. účastníkov), je to v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov. Architektúra je takisto v súlade so smernicou o otvorených dátach, keďže príslušné agregované údaje iné ako osobné údaje môžu byť sprístupnené na opätovné použitie výskumným pracovníkom alebo verejným orgánom.

**Zosúladenie so zásadou „jedenkrát a dosť“**

*Vysvetlite, ako sa zohľadnila zásada „jedenkrát a dosť“ a ako sa skúmala možnosť opätovného použitia existujúcich údajov*

Vytvorené prehľady údajov sú zdrojom vysledovateľnosti a opakovanej použiteľnosti údajov dostupných z vykonávania programu. Údaje pochádzajú z formulárov žiadostí a záverečných správ, prípadne aj z kancelárií programu.

*Vysvetlite, ako sú novo vytvorené údaje vyhľadateľné, prístupné, interoperabilné a opätovne použiteľné a ako spĺňajú štandardy vysokej kvality*

(43) V prípade špecifických vetiev programu sa zabezpečí vysledovateľnosť a opakovaná použiteľnosť údajov dostupných z vykonávania programu. Údaje sa zaznamenajú prostredníctvom dokumentov o životnom cykle projektu a sprístupnia sa v súlade s ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]* [Výkonnosť] o transparentnosti informácií o výkonnosti a dosiahnutých výsledkoch programov prostredníctvom portálu jednotnej brány.

**Toky údajov**

| **Typ údajov** | **Odkaz (-y) na požiadavku (-y)** | **Subjekt, ktorý poskytuje údaje** | **Subjekt, ktorý prijíma údaje** | **Iniciovanie výmeny údajov** | **Periodicita (ak sa uplatňuje)** |
|---|---|---|---|---|---|
| Krajiny, organizácie, rozpočet, | kapitola VI, článok 11<br>kapitola V, článok 10 | prijímatelia, kancelárie programu | široká verejnosť<br>Komisia | nariadenie (EÚ, Euratom) (202X-XXXX nariadenie o výkonnosti): | nariadenie (EÚ, Euratom) [202X-XXXX nariadenie o výkonnosti] článok XXX |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| účastníci a priority na projekt | kapitola II, článok 4 písm. e)<br>kapitola III, článok 5 písm. f) a článok 6 písm. f)<br>nariadenie (EÚ, Euratom) [202X-XXXX nariadenie o výkonnosti] | | Európsky parlament<br>Rada Európskej únie | článok XXX (monitorovanie) a článok XXX (správa o vykonávaní a retrospektívne hodnotenia)<br>pravidelné podávanie správ o programe | (monitorovanie) a článok XXX (správa o vykonávaní a retrospektívne hodnotenia) |

### 4.3. Digitálne riešenia

| Digitálne riešenia | Odkaz (-y) na požiadavku (-y) | Hlavné požadované funkcie | Zodpovedný orgán | Ako sa zabezpečuje prístupnosť? | Ako sa zohľadňuje opätovná použiteľnosť? | Používanie technológií umelej inteligencie (ak sa uplatňuje) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Digitálne riešenie č. 1 – platforma priameho riadenia grantov | kapitola VI, článok 11 | priame riadenie grantov | Európska komisia | v súlade so štandardom Komisie | // | V rámci platformy sa v príslušných prípadoch využíva umelá inteligencia a dodržiava sa zásada predbežnej opatrnosti. |
| Digitálne riešenie č. 2 – platforma (-y) na šírenie informácií | kapitola V, článok 10 | šírenie výsledkov programu | Európska komisia | v súlade so štandardom Komisie | // | V rámci platformy sa v príslušných prípadoch využíva umelá inteligencia a dodržiava sa zásada predbežnej |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | opatrnosti. |

**Digitálne riešenie č. 1 – platforma priameho riadenia grantov**

| **Digitálna a/alebo odvetvová politika (v náležitých prípadoch)** | **Spôsob, akým sa dosahuje súlad** |
|---|---|
| ***Akt o umelej inteligencii*** | Pri využívaní umelej inteligencie Európska komisia zabezpečí súlad s aktom o umelej inteligencii. |
| ***Rámec kybernetickej bezpečnosti EÚ*** | Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) 2016/679, Európska komisia zaistí bezpečnosť, integritu, pravosť a dôvernosť údajov zozbieraných a uchovávaných na účely tohto nariadenia. |
| ***eIDAS*** | Neuplatňuje sa. |
| ***Jednotná digitálna brána a IMI*** | Neuplatňuje sa. |
| ***Ostatné*** | // |

**Digitálne riešenie č. 2 – platforma (-y) na šírenie informácií**

| **Digitálna a/alebo odvetvová politika (v náležitých prípadoch)** | **Spôsob, akým sa dosahuje súlad** |
|---|---|
| ***Akt o umelej inteligencii*** | Pri využívaní umelej inteligencie Európska komisia zabezpečí súlad s aktom o umelej inteligencii. |
| ***Rámec kybernetickej bezpečnosti EÚ*** | Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) 2016/679, Európska komisia zaistí bezpečnosť, integritu, pravosť a dôvernosť údajov zozbieraných a uchovávaných na |

| | |
|---|---|
| | účely tohto nariadenia. |
| ***eIDAS*** | Neuplatňuje sa. |
| ***Jednotná digitálna brána a IMI*** | Neuplatňuje sa. |
| ***Ostatné*** | // |

### *4.4. Posúdenie interoperability*

Neuplatňuje sa.

### 4.5. Opatrenia na podporu digitálneho vykonávania

| **Opis opatrenia** | **Odkaz (-y) na požiadavku (-y)** | **Úloha Komisie** (ak sa uplatňujú) | **Subjekty, ktoré sa majú zapojiť** (ak sa uplatňujú) | **Očakávaný harmonogram** (ak sa uplatňujú) |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |